

An de liende

is een elektrisch Stellingwarfs maandblad
van de stichting Stellingwerfs Eigen (sSe)

Oplage: 1029 e-adressen
4de jaorgaank, nummer 10
Datum: 1 oktober 2009

Redactie: Frank de Vries
Piet Bult

Aemels: info@stellingwerfs-eigen.nl
Webstee: www.stellingwerfs-eigen.nl
(Hier vien ie ok et archief van An de liende.)

ISSN : 1872-4108
NUR : 525
SSE : 0910

Verantwoordelikhied m.b.t. et copy- en auteursrecht van instuurd wark ligt bi'j de instuurder.
Copy- en auteursrecht van instuurd wark bin en blieven van de oorspronkelijke maeker.
De redactie/uitgever nemt gien verantwoordelikhied veur inzonnen wark!
Et deursturen van dit blad mag allieud zonder veraanderings.
Kiek op de laeste bladziede veur meer spulriegels.

De inhoud van disse maand:

• Van de redaktie	3
• Literêr Sirkwy	4
• Dokementeboel	5
• Wussen jim dat	6
• Ik geleuf et, ikke niet	7
• Alliendgaonden (10)	10
• Te koop	10
• Sprokien: Et lilleke jonge entepiekien	11
• Marsman gedichte-wedstried	15
• Streekgemeente Frieslands End	16
• Musical Elfstedetocht: It sil heve	17
• Kursus Stellingwarfs (extra 2)	18
• Lange zinnen	19
• Blauwe zoerkool	20
• Nedersaksisch waor et kan (9)	21
• Volksverhaelen (5)	22
• Linke soep	24
• Oolde Beppe	25
• Golfkollum (10)	26
• Verbeter de webstee, begin bi'j jezels	27
• Neuken	28
• Ooldhiedkaemer	28
• Uut de Westhoeke	29
• God maekt mooie dingen	30
• Beernd Buusman	32
• Leren Laandmeten	33
• Taeltuun	34
• Dichtwark	35
• Rilke (21)	38
• De Stellingwarver Biebel	39
• Stelling van de maand	40

Anti-spam wet...

In respect tot de ni'je 'anti-spam wet' die per 1 oktober ingaot nemen wi'j an dat de ontvangers van dit blad hier al een peer jaor lange dudelik veur keuzen hebben. We hebben ok altied dudelik de meugelikhied angeven om et abbonement op te zeggen en doen dat hier naodrokkelik nog es: Aj' dit blad niet meer ontvangen willen geef dit dan gewoon even deur an: info@stellingwerfs-eigen.nl Jow meugen d'r op rekenen dawwe et e-adres vot-endaolik uut et bestaand weghaelen.

Van de redactie

ANBI

We kregen de laeste tied een peer keer de vraoge wat dat ANBI now krek inhoold. Now dat zit zo: ANBI is een ofkotting die staot veur Algemeen Nut Beoogde Instelling. Dat betekent dat de Belastingdienst oons doen en laoten konterleerd het en tot de slotsomme kommen is dat wi'j meer as 85% (et zit alderdeegst stief tegen de 100% an!) van oonze inkomsten bruken veur dat Algemien Nut. Een schenking an oonze Stichting is veur jow dan ok veur de volle 100 percent oftrekber veur de belasting. Dat aj' in disse minne tied toch wat verdiend hebben dan moej' daor belasting over betaelen. Et komt d'r op daele daj' dat hiele bedrag waj' naor de Belasting brengen, liekegoed an oons geven kunnen zodat wi'j daor dan dingen veur doen kunnen in et Algemien belang. En dat we dat dan ok doen kuj' van oons zwat op wit krieggen.

DEUR

De oflopen maond trof ik ein-de-lik iene die et wél deur hadde. Hi'j zee letterlik: *“Ik begriep niet dat die aandere klup (-red-: sSr) zo mit jim ommegaot. Ze moe'n hatstikke bliede mit jim wezen, al was et allierend mar vanwegens dat blattien van jim! Een tael is naemelik gien tael as d'r mar ien blad in die tael schreven wodt en dan ok nog veur et grootste pat vuld wodt mit niksbyggende saaije onderwarpen of over heurzels!”* Daor he'k es een mooi schoft mit omme- lopen, mar daor zit wel wat in vanzels. Et zal ok vast niet ommenocht wezen dat Boom-pers verschillende kraanten - hoe dom geliek ze ok binnen - in de locht hooft en dat de Liwwadder Kraante et Friesch Dagblad zo now en dan ok een betien helpt de bienen onder et gat te hollen. Mar dat zoe'n oold-burgemeester mit zien trawanten en aander geleerd volk d'r omhenne dat niet deur hebben, zoj' zeggen! Now ja, dat begriep ik dan eins toch ok wel...

DOKEMENT

De oflopen maond was de maond van de oolde dokementen; eins dri'jt et dit hiele jaor al wat om oolde Stellingwarfse dokementen. Ik hebbe ok nog wat van dat goed in een kevot op 'e vliering liggen mar ik geleuf ik zet et spul ni'jeweke mar bi'j et oold-pepier. D'r blikt toch niet al te vule belangstelling veur te bestaon en et het mien persoonlike interesse al hielemaole niet (meer). In dit nommer nog een plaetien van zoe'n dokement en dan: vot mit die oolde rommel...

HULP

We kregen de laeste tied zomar spontaon wat hulpe anbeuden mit et punties op de 'i' zetten van de Stellingwarver Biebel. Dat levert hier en daor ok nog mooi wat kwaliteitverbetering op, en dat is een goed ding. Et gaot alderdeegst zo mooi dawwe nog es vraogen as d'r nog meer meensken binnen die wel even iene of een peer biebelboeken naolopen willen. Et plan was om rond disse tied tot uutgifte over te gaon mar et naokieken deur nog es weer wat vremde ogen levert genoeg op om de datum dan mar even uut te stellen. Zo et now liekt zal dat bi'j et begin van de meitied (rond 21 maart 2010) wodden. Dan zuwwe die laeste peer centen van Oostaende ok wel haost binnen hebben, zuwwe mar rekenen. Nog niks heurd van die sloe-gerds van Oost, trouwens. Vandaege of morgen he'k die lu van de kraanten en radio weer om 'e deure en - bijna ex - wethoolder Gerben But mar krek doen as zien neuze jukt..!

pb

Literêr Sirkwy...

Et (Friese) '**Literêr Sirkwy**' van 'It Skriuwers Boun' gaot dit seizoen ok weer rond in de perveensie:

op : **18 oktober 2009 om 15:00 ure**

in : Frysk Museum te Liwwadden

mit : Hidde Boersma, Ruurdsje de Haan, Janneke Spoelstra, Anne Feddema,
Simon Oosting, Elmar Kuiper en Aafke Koster

meziek: Bennie Huisman

intree : 6,00

op : **15 november 2009 om 15:00 ure**

in : Fries Scheepvaartmuseum te Sneek

mit : Marije Roorda, Job Degenaar, Hein Jaap Hilarides, Jelle Zwart,
Yva Hokwerda, Henk van der Veer en Teije Idzardi

meziek : Piter Wilkens

intree : 2,50

op : **28 jannewaori 2010 om 20:00 ure**

in : Binnenplak Museum Joure te Joure

mit : Ytsje Hettinga, Hidde Boersma, Jabik Veenbaas, Heidi,
Piet Bult, Roely Bakker en Ruurdsje de Haan

meziek: Wiebe Kaspers

intree : 3,50

op : **21 feberwaori 2010 om 15:00 ure**

in : Museum Belvedère in Heerenveen

mit : Janneke Spoelstra, Neeltsje Bonnema, Edwin de Groot, Elske Kampen,
Melvin van Eldik, Pier Boorsma en Anne Feddema

meziek: Jaap Louwes

intree : 5,00

op : **28 maart 2010 om 15:00 ure**

in : Museum Smalingerland in Drachten

mit : Arjen Hut, Piter Boersma, Meintsje Brouwer, Jan Kleefstra,
Yttje Cossen, Yva Hokwerda en Edwin de Groot

meziek: Gurbe Douwstra

intree : 2,00

*) Op De Jouwer zullen **Piet Bult** en **Roely Bakker** veurdregen uut eigen wark, en dan in et Stellingwarfs vanzels.

Dokumenteboel...

Op 18 september was d'r in et Vlechtwark in Noordwoolde een symposium over et Stellingwarf van rond 1309. Dr. Oebele Vries van de Rieksuniversiteit Grunningen was iene van de sprekers daore. Hi'j hadde een verhael over et Laandrecht van Stellingwarf en et dokement dat hi'j dit veurjaor ontdekt het in Arnhem. Hi'j gaf een protte tekst en uutleg mar d'r bin hier en daor ok nog een protte vraogen op dit gebied, zee hi'j. Een dokement over dat Laandrecht kon wel es opsteld wezen al veur 1328 en dat kon wel es niet opsteld wezen deur een laansheer, mar deur de Stellingwarvers zels.

En laot dat now krek wat wezen dat veur een groot pat anslöt op een dokement waar ik et van 't meitied op dit plak al es over had hebbe en mit AvdH uut D. een peer keer over aemeld hebbe. Jammer, de beste man wol doe mit alle geweld de bron weten en daor zit now mien perbleem. Mien bron wil daor niks van weten. En ja, now is 't krek as mit de voetbalschoenen van ús Abe die Henk de Vries kotleden an et Abe-museum op Et Vene mitgeven het: dit bin ze, en ie kun et gelevuven of ie gelevuven et mar niet. De man van et museum was d'r bi'j slot van zaeke slim wies mit mar ja, zo warkt dat bi'j geleerde heren vaeks niet. Ik daenk da'k et kevot mit oolde dokementerrommel ni'jeweke mar bi'j et oold-pepier an de weg zette. Hieronder nog mar vlogge even een plaetien van iene van die dokementen mit de naemen van Stellingwarf en Schoterwarf d'r goed dudelik op. Dan hewwe in ieder geval de foto nog, en veur de rest is 't mi'j wel goed...

Piet Bult

Disse is van 1304, am daghe S. Petri vincula.
ofwel: 1 augustus 1304

Wussen jim dat...

- In de moslimkultuur een vrouw gien bier drinken mag in een eupenbaore gelegenheid. As ze dat toch waogt kan ze stokslaegen kriegen.
- Lessendaegs bi'j Hoek van Hollaand een hiel groot vuurwarkspektaokel uotleup op iene grote vechteri'je. Peliesiekoegels in de ronte vleugen, een dooie, gewonden en doe was et feest oflopen.
- Overheden strenge maotriegels nemen tegen baankdirekteuren die mar deurgaon mit graaien, mar dat et niks helpt. Ze kunnen ze beter vot-en-daolik mar achter de tralies zetten Et streeppte pak hebben ze ommes al an.
- Studenten van TNO Delft proeven nemen op twie kilometer diepte. Ze zuken naor et waarme waeter dat daor is. Et moet naor boven want et is hiel geschikt veur et verwaarmen van huzen. De gasunie zal wel tegengas geven.
- Een romannegien schrieven best wel te doen is mit alle mederne middels die d'r tegenwoordig binnen. Et haandigste is, om flink wat romannegies bi'j mekeer te gadderen, hier en daor wat uut haelen, wat van de tillevisie ofplokken, mooi kaffien d'r ommetoe. Dan wat reklame maeken, sponserd wodden, wat subsidie van een stichting en klaor is Kees. A'j ofkeurd of pensionoord binnen hej' ommes de tied wel veur zokke hobby's.
- Olifanten 300 kilo eten daegs neudig hebben, et liefst blad van de bomen en 400 liter waeter. Disse dieren bin gelokkig aorig minder in tal dan koenen. Aanders kwam et op 'e kop verkeerd.
- D'r ok wel boeren binnen die een bi'jvrouw zuken, mar dat dat niet zo geschikt is veur een tillevisiepergramme.
- De boeren vienen dat ze te weinig centen veur de melk kriegen, en ze mienen dat de supermarken te vule an de melk verdienen. Amerike wil wel graeg goedkope melk an Nederlaand leveren. De melkquota d'r hier te laande mittertied of gaot. Dan maar massaol megastallen bouwen en 1.000 of 2.000 koenen melken. Daor zal et dan wel op uuldri'jen.
- De menister van financieën, Wolter Bossien, vint et een hiele ere om in minne tieden zien funktie uitvoeren te meugen. Hi'j gefte an dawwe weer es bezunigen moeten, en dat de sterkste schoolders de zwaorste lasten dregen moeten. De bekende Friese miljoenair Romke Kooyenga et helder angeft: hi'j gaot d'r ankem jaor mit zien salaris 200 euro in de maand op achteruut zoas hi'j op de loonlieste staot. Mar et moch om him ok wel 1.200 euro wodden. Dan kun de minima neffens him d'r wel 500 euro bi'jkriegen. Zoe'n man zol naor veuren moeten in de poletiek.

Ik geleuf et, ikke niet...

Lao'we zo now en dan es een stokkien uut de vertaelde biebelteksten deur et brillegien van een leek bekieken; hoe zuwwe trouwens ok aandere. De glaezen in dat brillegien bin seins helder, ok wel es wat smerig en ok wel es dikke besleugen, haost tot matglas wodden...

-.-.-.-

Mal zeggen, dom praot...

In Genesis 46 zegt Jozef an et aende in vas 33 tegen zien breurs: *"As de farao jim bi'j him kommen lat en naor je beroep vragt, 34 dan moej'm him beleefd zeggen daj'm al van jongs of an veefokkers binnen, krek as jim veuroolden. Dan zuj'm jim hier in Gosen wel vestigen meugen, want de Iegypteners hebben eins een gruwelike hekel an schaophuders."*

En wat gebeurt d'r dan even naotied, as Jozef zien familie an de farao veurstelt in kepittel 47:1-6

Doe gong Jozef naor de farao en vertelde him dat zien vader en breurs uut Kanaän kommen weren, mit heur schaopen, geiten en koenen en mit alles wat ze veerder hadden, en dat ze now in Gosen weren. 2 Vuuf van zien breurs hadde hi'j mitneumen en hi'j stelde heur an de farao veur. 3 *"Wat doej'm veur de kost?"* vreug de farao, en zi'j zeden: *"Wi'j bin schaophuders, krek as oonze veuroolden."* 4 En ze gongen deur: *"Jow knechten bin hierhenne kommen om een schoft in dit laand te wonen, want d'r is in Kanaän gien weidegrond meer veur oonze schaopen en geiten; zo slim is de hongersnood daor. Geven jow je knechten daaromme toestemming om in Gosen wonen te gaon."* 5 Doe zee de farao tegen Jozef: *"Now jow vader en je breurs naor jow toe kommen binnen, 6 kun ze in Iegypte blieven. Laot heur in et beste pat van et laand wonen, laot ze in Gosen wonen gaon. En bin d'r manluden bi'j die, naor jow weten, heur vak goed verstaon, geef die dan mit et toezicht over mien vee."*

Zoks is toch mal, dat d'r eerst overdudelik zegd wodt dat ze niet zeggen moeten dat ze schaophuders binnen mar dat ze zeggen moeten dat ze veefokkers binnen. En d'r vot achteran staot dan dat ze zeggen dat ze schaophuders binnen! Stroffelen domenees en luusterers hier niet over..?

Ik geleuf et, ikke niet

Alliendgaonden (10)...

Alliendgaonde Nico

Ik bin alliend. Ik bin al een hiel schoft alliend. Toch bin 'k nog mar vuvvenveertig jaor. Mien verjaordag vier ik niet meer sund Elkje mi'j ontvalen is. Et lekkers smaekt mi'j niet meer op mien verjaordag. De kiender hebben gien moeke meer. Zij lieden ok. Bin zij now wees of half-wees? As iene van de oolden zien of heur kiend verweerloosd, wodt dat kiend dan ok een halve wees? En maekt opvoedkundige verweerlozing deur beide oolden heur kiender tot wezen? Et wodt mi'j de hieltied dudeliker. Ien oolder ontbrekt en we numen et een onvolledig gezin. Of toch weer niet altied? Hej' as moeke nog invloed, ok aj' d'r niet meer binnen? Hier he'k eerder gienertied zo bi'j stillestaon.

Dochter Tessa fragt pattietoeren: "Waor is moeke now?" Ik zegge dan altied vaeker: "Moeke is vot en ze komt niet weeromme." Et dot mi'j zeer om dit te zeggen. Za'k d'r laeter makkeliker over praoten kunnen? Wanneer is laeter? Krie'k laeter een twiede vrouw? Krigt Tessa dan ok een ni'je moeke? Seins blift Tessa deurvraogen. Eerst a'k dan zegge, dat moeke in de hemel is, wodt ze rustiger. "Daor is et mooi, hèn?" Ik knik.

Ok disse antwoorden zetten mi'j an et daenken. Hemel? Ik hebbe d'r een protte over leesd. Theologische lektuur. Pattietoeren bin et dikke boeken mit een hiele protte woorden. Bi'j mi'j nemt de onrust dan eerder toe as of. Bi'j de iene lees ie dat de ziel verhuust, bi'j de aander dawwe et niet hielemaole of alderdeegst hielemaole niet weten kunnen. Geleuf et hemels of geleuf et hemels niet. Aanderen beschouwen de ziel as een psychologische of een kultuurpsychologische viening en vienen et theologisch gien praot weerd. Ik raek d'r nog altied van in de war. Ik weet d'r mit gien inkelde wissighied over te praoten naor mien dochter toe. En as zij dan in et donker van de winteraovend zegt, dat moeke een sterregien an et uitspansel is dan bevestig ik dit mar al te graeg. Of zeg ik dit dan weer mit een te grote stellighied?

Wie et krek wet mag et zeggen!

anne bult

Te Koop: Mien good onder'ol'n

Grösmaeifietse

Veurzien van terogtraprem., maeit mit gemak
100m² per ure.

Kan wel een likkien vaareve gebruiken, de messen
bin veurige
weke nog eslepen.

Mins'n..., 'ier kan gien 'oomtreener teüng op!!
Dus...ofvaal'n tiedens 't maeien

Neet te 'aard fietsen, want dan vlög oe 't grös
omme 'd oren.

Wie biedt t'r meer as 200 euro??

inl: gielevandekaampe@gmail.com Steenwiek

De Grösmaeifietse van Giele van de Kaampe is te koop

Sprokjen...

Luuster kiender, luuster...

Et lilleke jonge entepiekien

Et was zoemer en zóe lekker buten op et laand! Et graon was gooldgeel, de haever gruun, et huj ston in oppers op de grune laanderi'jen en daor leup de sturke op zien lange rooie bienen en klepperde Iegyptisch, want die tael hadde hi'j van zien moeke leerd. Rondom de akkers en de laanderi'jen weren grote bossen en midden in die bossen diepe meren; ja, et was warkelik lekker daor buten op et laand!

Midden in de zunneshien lag een oold laandgoed mit diepe grachten d'r ommehenne en van de muren tot an et waeter gruuiden de blaeder van et groot hoeftblad, die zo hoge weren, dat kleine kiender d'r rechtop onder staon konnen: et was d'r krek zo wild as in de dichtste bos. Daor zat een ente op heur nust; zi'j mos heur kukenties uutbruden, mar now hadde ze d'r even genoeg van, omreden et te lange duurde en ze mar zelden bezoek kreeg. De aandere enten hullen d'r meer van om rond te zwemmen in de grachten, as onder een zoeringblad mit heur te zitten snaeteren.

Aendelik sprong et iene ei nao et aandere eupen: "piep, piep," klonk et; alle eierdooiers weren levend wodden en steuken et koppien naor buten.

"Vlogge! Vlogge!" zee ze en ze keken naor alle kaanten. De moeke leut ze zovule ze mar wollen kieken, want gruun is goed veur de ogen.

"Wat is de wereld toch groot!" zeden de jonge enties, want ze hadden now hiel wat meer plak, as doe ze in et ei zatten.

"Daenken jim, dat dit de hiele wereld is?" zee de moeke-ente, "die is nog vule verder as de aandere kaante van de tuun, tot op et hiem van de dominee, mar daor bin ik gienertied west. Ik hebbe jim hier toch wel allemaole bi'j mekeer?" De moeke-ente kwam overaende en zee: "Nee, ik hebbe ze niet allemaole. Et grootste ei ligt d'r nog; hoe lange zal dat nog duren? Now he'k d'r toch haost genoeg van!" En ze gong weer op et nust zitten.

"En, hoe gaot et, buurvrouw?" zee een oolde ente, die op vesite kwam.

"Et duurt zo lange mit dat iene ei," zee de ente, die op et nust zat. "D'r wil mar gien gat in kommen. Mar now moej' de aanderen es kieken. Bin et niet de liefste enties van de wereld?" Ze lieken allemaole op heur heit, die booswicht! Die komt me niet iens fielsesteren." "Laot mi'j dat ei es zien, dat niet basten wil," zee de oolde ente. "Ie kun d'r van op an, dat et een kalkoene-ei is. Ik bin ok al es zo veur de gek hullen, mar ik zal je vertellen, dat ik hiel wat uut te staon hadde mit die jonge, want ze bin bange veur waeter. Ik kon ze d'r mar niet in kriegen; ik kwaekte en snaeterde, mar et hulp niks!

"Laot mi'j dat ei es kieken! Ja grif, dat is een kalkoene-ei. Laot him liggen en leer de aandere kiender zwemmen!"

"Ik wil d'r toch nog een betien op zitten blieven!" zee de moeke-ente. "Ik hebbe d'r now toch al zo lange op zeten."

"Ie doen mar!" zee de oolde ente en gong vot.

Aendelik bastte et grote ei. "Piep! Piep!" zee et jong en waggelde naor buten, want et was slim groot en onsjog. De moeke-ente keek d'r naor en zee: "Ie bin een vreselik groot entejong. Gienend van de aanderen zicht d'r zo uut. Et zal toch gien kalkoenekuken wezen? Daor zuwwe gauw aachter kommen. In et waeter moet hi'j, al moe'k him d'r zels indrokken!"

De aanderedaegs was et lekker weer, de zonne scheen op alle grune zoeringplaanten. De moeke-ente gong mit heur hiele gezin naor de gracht toe. Plons! Zi'j sprong in et waeter en reup: "Vlogge! Vlogge!" en et iene jonge entepiekien nao et aandere plompte d'r in; et waeter sleug heur over et heufd, mar ze kwammen daolik weer boven en dreven zo lekker, de poties gongen vanzels. Ze weren d'r allemaole in; alderdeegst et lilleke grieze entepiekien zwom mit.

"Nee, dat is gien kalkoen!" zee ze. "Kiek es, hoe mooi hi'j zien poten bruukt en wat hooft hi'j him recht. Dat is mien eigen jong. Hi'j is toch eins hiel aorig, aj' him goed bekijken. Vlogge! Vlogge! Kom mit, dan za'k jim in de wereld brengen en je veurstellen op et enteveltien, mar jim moe'n de hieltied wel vlak bi'j me blieven, zodat gieniene op je trapt, en pas op veur de katte!" En zo kwammen ze op et enteveltien. Daor was een geweldig kebaol, want d'r weren twee gezinnen, die om een aolekop vochten, en langelaeste kreeg de katte him nog.

"Kiek, zo gaot et now in de wereld," zee de moeke-ente en slikte heur de snaevel of, want zi'j wol de aolekop ok wel hebben. "Bruuk now je poten," zee ze. "Zorge, daj' mooi kwaeken en buug mit je hals veur die oolde ente daor; zi'j is de veurnaemste van allemaole hier. Zi'j is van aodel, daaromme is ze dikke; en ziej' wel, dat ze een rood baantien om heur pote het? Dat is wat hiel moois en de hoogste onderscheiding die een ente kriegen kan. Dat betekent zovule as daj' heur niet kwiet raeken willen en dat alle meensken en dieren heur herkennen zullen. Veuruit now! Niet mit je poten naor binnen. Een goed opvoede jonge ente zet zien poten veer uut mekeer, krek as vader en moeke. Kiek zo! Buug now mit je hals en zegge: Kwaak!"

En dat deden ze; de aandere enten d'r om henne keken naor heur en zeden hiel luud: "Et is me wat moois! Now krie'we dat stel d'r ok nog bi'j, krek as d'r nog niet genoeg binnen! En foj, wat zicht dat iene jong d'r uut! Dat lao'we niet toe!" En vot-en-daolik vleug d'r een ente op him of en beet him in de nekke.

"Laot him mit rust!" zee de moeke-ente, "hi'j dot toch gieniene kwaod!"

"Ja, mar hi'j is zo groot en zo mal," zee de ente, die beten hadde, "en daaromme moe'n we him mores leren!"

"Jow hebben mooie kiender, moeke!" zee de oolde ente mit et baantien om heur pote. "Ze bin allemaole mooi, op iene nao, die is mislokt. Ik wol, daj' die overmaeken konnen!"

"Dat kan niet!" zee de moedereend. "Hi'j is niet mooi, mar hi'j het een echt goed kerakter en zwemt krek zo goed as de aanderen, ja, ik durve alderdeegst te zeggen: een betien beter. Ik daenke, dat hi'j d'r wel deurhenne gruuien zal en mittertied wat slanker wodden zal. Hi'j het te lange in et ei zeten en daaromme het hi'j nog niet et goeie pestuur!" En zi'j plokke him in zien nekke en streek zien veren glad. "Butendat is et een giesp," zee ze, "en et dot d'r dan ok niet zo vule toe, ik geleuve dat hi'j stark wodden zal; hi'j zal him d'r vast wel deurhenne slaon!"

"De aandere enties bin aorig," zee de oolde ente. "Doe mar krek aj' thuus binnen en aj' een aolekop vienen, maj' die mi'j brengen!" En zo was et krek as ze thuus weren.

Mar et aarme entepiekien, dat et laeste uut et ei kreupen was en zo lillik was, wodde beten en drokt en veur de gek hullen. "Hi'j is te groot!" zeden ze allemaole, en de kalkoense haene, die mit sporen geboren was en him daaromme verbeelde dat hi'j keizer was, blaosde him op as een schip mit volle zeilen, vleug op him of en kaekelde, dat hi'j d'r een rood heufd van kreeg.

Et aarme entepiekien wus him niet te bargaen, et was slim bedroefd, omreden et d'r zo lillik uutzag en bespot wodde deur de hiele entehof. Zo gong et de eerste dag en et wodde hoe langer hoe slimmer. De aarme jonge ente wodde deur alle aandere opjaegd, alderdeegst zien eigen breurties en zussies deden lillik tegen him en ze zeden de hieltied mar: "Nam de katte je mar mit, lillik spekaokel!" De moeke zee: "Waj' mar hiel veer vot!" en de enten beten him en de kiepen pikten him en et maegien, dat de dieren te voeren kwam, schopte him.

Doe leup hi'j vot en vleug over de ofstekking; de voegelties in de bossies vleugen verschrikt op. "Dat is omreden ik zo onsjog bin!" docht et entepiekien en dee zien ogen dichte; mar hi'j leup toch mar vot.

Zo kwam hi'j in een grote plasse, waar de wilde enten woonden. Daor lag hi'j de hiele naacht, want hi'j was toch zo mu en verdrietig. Tegen de morgen vleugen de wilde enten op en zaggen de ni'je maot.

"Wat bin d'r ie veur iene?" vreugen ze en et entepiekien dri'jde him naor alle kaanten en groette zo goed hi'j kon.

"Ie bin slim lillik!" zeden de wilde enten. "Mar dat is oons lieke vule, aj' mar niet in oonze familie trouwen." De stakker! Hi'j docht in et gehiel niet an trouwen, as hi'j mar in et riet liggen moch en wat waeter uut de plasse drinken moch.

Daor lag hi'j twie daegen lange; doe kwammen d'r twie wilde mannegiesgaanzen. Zi'j weren nog niet zo hiel lange uut et ei en daaromme weren ze zo kwiek.

"Heur es maot," zeden ze, "ie bin zo lillik, dawwe je wel meugen. Wi'j' mitgaon en een trekvoegel wodden? Dichte hierbi'j, in een aandere plasse, bin aorige lieve wilde gaanzen, allemaole wiefies. Ie kun daor je gelok perberen, hoe lillik aj' ok binnen."

"Pief, paf!" klonk et opiens boven heur en beide wilde gaanzen vullen dood daele in et riet; et waeter wodde bloedrood. "Pief, paf!" klonk et weer; hiele troepen wilde gaanzen vleugen op uut et riet en doe knalde et weer. D'r wodde een grote jacht hullen; de jaegers laggen om de plasse henne, goenend zatten alderdeegst op de toeken van de bomen, die veer over et riet uutstakken. De blauwe damp dreef as een wolke tussen de donkere bomen en bleef boven et waeter hangen; de jachthonden kwammen deur de modder lopen, plasse, plasse, zodat biezen en riet naor alle kaanten uut mekeer beugen. Tot grote schrik van et aarme entepiekien; hi'j dri'jde zien kop om him onder zien vleugels te stikken en op etzelde stuit ston d'r een vreselik grote hond vlakbi'j him; zien tonge hong him veer tot de bek uut en zien ogen fonkelden. Hi'j hapte naor et entepiekien, leut zien scharpe tanen zien, en plasse, plasse, gong hi'j veerder, zonder de ente mit te nemen. "De hemel wodt bedaankt!" zochtte et entepiekien. "Ik bin zo lillik, dat alderdeegst de hond mi'j niet bieten wil."

En hi'j bleef stille liggen, wiels de haegelkorrels deur et riet goesden en et iene schot nao et aandere klonk.

De dag was al een hiel aende verstreken veur et stille wodde, mar et aarme entepiekien durfde nog niet overaende te kommen; hi'j waachtte nog een peer uren veur hi'j rondkeek en doe leup hi'j zo hadde hi'j kon vot, uut de plasse. En hi'j bleef mar lopen, deur et gröslaand en over stoppelvelties. D'r ston zoe'n wiend, dat hi'j muuite hadde om veuruut te kommen.

Tegen de aovend kwam hi'j bi'j een aarmoedig boerespullegien; dit was zo bouwvallig, dat et zels niet wus naor wat kaante et ommevalen zol en zodoende bleef et mar staon. De wiend gierde zo om et entepiekien henne, dat hi'j zitten gaon mos om niet vot te wi'jen. Et wodde hoe langer hoe slimmer, mar doe vernam hi'j, dat de deure uut et hengsel hong, zo schieve, dat et entepiekien deur de spleet naor binnen sloepen kon.

Hier woonde een oolde vrouw mit heur katte en heur kiepe; de katte, die ze "Zeuntien" numde, kon een hoge rogge opzetten en blaazen; hi'j kon ok vonken schieten, mar dan mos ie him tegen de draod in over zien haor strieken. De kiepe hadde hiel kleine, kotte poties en daaromme wodde ze "Kukeleku-kotpote" numd; ze legde een protte eier en de vrouw hul van heur as van heur eigen kiend. In de morgen vernemen ze et vremde entepiekien vot-en-daodlik, begon de katte te blaazen en de kiepe te kaekelen.

"Wat is d'r gaonde?" zee de vrouw en keek rond, mar zi'j kon niet slim goed meer kieken en daaromme docht ze, dat et een verdweelde vette ente was. "Dat is een zeldzeme vangst!" zee ze. "Now kan 'k ente-eier kriegen, as et mar gien giesp is. Dat moe'we mar es onderzuken."

En zo wodde et veur drie weken op proef neumen, mar d'r kwam gien ei. De katte was de heer des huizes en de kiepe was de mevrouw en zi'j zeden de hieltied: "Wi'j en de wereld," want ze mienden, dat zi'j de helte d'r van weren en nog wel et alderbeste pat. Et hadde een aandere miening, mar dat duldde de kiepe niet.

"Kuj' eier leggen?" vreug ze.

"Nee!"

"Wi'j' dan je snaevel wel es holen!"

En de katte zee: "Kuj' een hoge rogge opzetten, blaozen en vonken schieten?"

"Nee!"

"Dan maj' gien miening hebben as aanderen praoten!"

En et zat ztillegies in een hoekien en hadde de pee in. Doe gong hi'j an de frisse locht en de zunneshien daenken; hi'j kreeg zoe'n gloepense nocht om op et waeter te drieven, dat hi'j et langelaeste niet laoten kon om et tegen de kiepe te zeggen.

"Wat bezielt je?" vreug die. Ie hebben niks te doen, daaromme kriej' die nukken. Legge eier of blaoze, dan gaot et wel over!"

"Mar et is zo lekker om op et waeter te drieven," zee et . "Et is lekker om et waeter over je kop te kriegen en naor de bojem te duken."

"Ja, dat is hiel plezierig!" zee de kiepe. "Ie bin, geleuf ik, goed gek wodden. Vraag es an de katte, hi'j is de knapste die ik kenne, as hi'j d'r van hoolt om op et waeter te drieven of onder te duken. Over mezels wil 'k et niet hebben. Vraag et oonze meesteres, de oolde vrouw. D'r is gieniene op de hiele wereld zo verstaandig as zij! Daenk ie, dat zij d'r nocht an het om op et te drieven en waeter over heur heufd te kriegen?" "Jim begriepen et niet!" zee et .

"As wi'j je niet begriepen, wie dan wel? Ie willen toch niet verstaandiger wezen as de katte en de vrouw, om over mezels mar te zwiegen? Sniede toch niet zo op, kiend, en daank je Maeker veur al et goeie, dat Hi'j veur je daon het. Bi'j' niet in een waarme kaemer kommen en hej' gienend om je toe, waoj' wat leren kunnen? Mar ie praoten onzin en et is niet aorig om mit je omme te gaon. Mi'j kuj' geleuven, ik mien et goed mit je; ik zegge onangenaeme dingen tegen je en daordeur leer ie je waore vrunden kennen! Zorge now mar, daj' eier leggen en leer blaozen of vonken schieten! Dan bi'j' temeensen iene."

"Ik geleuve, da'k de wiede wereld mar in gao," zee et .

"Ja, doe dat!" zee de kiepe.

En zo gong et vot; hi'j dreef op et waeter, hi'j deuk onder, mar omreden hi'j zo onsjog was, leuten alle dieren him links liggen. Et naojaor breuk an, de blaeder in de bossen wodden geel en bruun, de wiend kreeg ze te pakken, zodat ze ronddaansten, en daarboven in de locht zag et d'r koold uut; de wolken veurspelden haegel en snij en op een hekke ston de raeven en reup: "Au! Au!" van klaorebaore koolde. Et was om te beviezen; et aarme hadde et warkelik niet best.

Op een aovend, doe de zonne prachtig ondergong, kwam d'r een hiele zwaarm mooie grote voegels uut de bossies. Et hadde nog gienertied zokke mooie voegels zien: ze weren glanzend wit mit lange buugzeme halzen; et weren zwanen. Ze maekten een hiel nuver geluud, spreidden heur prachtige lange vleugels uut en vleugen vot uut de koolde streken naor waarme lanen, naor meren, die niet bevreuren weren. Ze stegen zo hoge, zo hoge, dat et et haost tevule wodde; hi'j dri'jde as een rad in et ronte op et waeter, rekte zien hals veer uut naor de zwanen en stootte een galp uut, zo hadde en nuver, dat hi'j d'r zels bange van wodde. Och, hi'j kon die mooie, gelokkige voegels niet vergeten. Doe hi'j ze uut et zicht verloreun hadde, deuk hi'j hielemaole tot op de bojem en doe hi'j weer boven kwam, was hi'j hielenmaole buten himzels. Hi'j wus niet hoe de voegels hietten en waor ze henne vleugen, mar toch hul hi'j van ze, zoas hi'j nog gienertied van iene hullen hadde. Hi'j was hielemaole niet jeloers op die voegels: et kwam niet bi'j et op him zok-zo-wat moois te weensken; hi'j zol al bliede wezen, dat aarme lilleke dier, as de enten him in heur midden duld hadden.

En et wodde toch zoe'n koolde winter; et mos in et waeter ommezwenen om te maeken, dat dat niet hielemaole dichtevreur, mar iedere naacht wodde et gat, waor hi'j in rondzwom, kleinder en kleinder; et vreur dat et kraekte, et mos de hielied zien poten bruken om te maeken, dat et waeter niet hielemaole dichte raekte; langelaeste wodde hi'j mu, lag hiel stille en vreur zo vaaste in et ies.

In de vroege morgen kwam d'r een boer, die et zag; hi'j sleug mit zien klompe et ies stokkend en dreug et besien naor huus, naor zien vrouw. Daor kwam et weer bi'j. De kiender wollen d'r mit speulen, mar et docht, dat ze him plaogen wollen en kwam in zien angst in de melkkoeme te lane, zodat de melk in de kaemer rondspatte; de vrouw raosde et uut mit heur hanen in de locht, en doe vleug et in een bottertonne en daornao in de maeltonne. Wat zag hi'j d'r uut!

De vrouw raosde weer, ze sleug d'r naor mit de tange en de kiender leupen mekeer omveer om et te vangen, ze lachten en raosden! Gelokkig mar, dat de deure eupenston; et vleug naor buten, tussen de bossies deur in de vas valen sni'j, en daor lag et as in een winterslaop.

Mar et zol al te droevig wodden as ik vertelde over de nood en de ontbering, die de ente deurstaon mos in die hadde winter. Hi'j lag in de plasse tussen et riet, doe de zonne weer waarm begon te schienen: de leeuweriken zongen, et was lekker veurjaor.

Doe sleug et inienend zien vleugels uut, ze roesden starker as eertieds en dreugen him mit kracht vot, en veur hi'j et wus, was hi'j in een grote tuun, waor de appelbomen in bluui stonnen en de seringgen an lange grune toeken over de sloden hongen. Hier was et toch zo lekker, zo fris, zo meitiedssachtig!

Kotbi'j kwammen drie mooie witte zwanen uut et kreupelhooft; zi'j roesden mit heur veren en dreven licht op et waeter. Et kende de prachtige dieren en wodde deur een vremde droefhied bevangen.

"Ik wil naor die keuninklike voegels toevliegen en zij zullen me doodbieten, omreden ik, die zo onsjog bin, heur durve an te naoderen. Mar dat dot d'r niet toe! Beter deur heur ommebrocht te wodden, as deur de enten beten te wodden, pikt deur de kiepen en schopt deur et maegien, dat op de hoenderhof past, en winters gebrek te lieden."

Et vleug et waeter in en zwom naor de prachtige zwanen toe, die mit roesende vleugels op et toescheuten. "Maek me mar dood!" zee et aarme dier, beug de kop naor de waeteroppervlakte en waachtte de dood of. Mar wat zag et in et heldere waeter? Zien spiegelbeeld! Mar hi'j was gien lompe, zwatgrieze, lilleke voegel meer; hi'j was zels een zwaan!

Et dot d'r niet toe aj' in een entehof geboren binnen, aj' mar uut een zwanenei kommen binnen.

Hi'j was bliede om alle nood en wederweerdigheden, die hi'j beleefd hadde; now wardeerde hi'j juist et gelok dat him toevul. De grote zwanen zwommen om heur ni'je makker henne en aaiden him mit heur snavels.

D'r kwammen kleine kiender de tuun in, zij gooiden brood en graon in et waeter en de kleinste reup: "D'r is een ni'je!" En de aandere kiender jubelden mit: "Ja, d'r is een ni'je kommen!" en ze klaptten in de hanen, ze daansten in de ronte en leupen naor heur vader en moeke. D'r wodde brood en koekies in et waeter gooid en ze zeden allemaole: "De ni'je is de mooiste! Zo jong en zo prachtig!" En de oolde zwanen beugen diepe veur him.

Doe vuulde hi'j him slim verlegen en steuk de kop onder de vleugels; hi'j wus niet hoe hi'j et hadde, hi'j was al te gelokkig, mar hielemaole niet groots, want een goed hatte wodt gienertied groots. Hi'j docht d'r an hoe ze him aachternaozeten hadden en hoe hi'j altied huund was en now heurde hi'j iederiene zeggen, dat hi'j de mooiste van alle prachtige voegels was. En de seringen beugen mit heur toeken tot in et waeter naor de jonge zwaan toe en de zonne scheen zo waarm en zo goed. Doe roesden zien veren, de slanke hals kwam omhogens en uut de grond van zien hatte jubelde hi'j: "Van zovule gelok durfde ik niet te dromen, doe ik et lilleke jonge entepiekien was!"

Vertaeld deur: Vertaelmesienegien

De Marsman-gedichtewedstried lopt op zien aende.
Ni'jeweke maeken we de staand op.
D'r bin tien inzendingen van negen schrievers, zoas et liekt.
Pattie schrievers hebben onder een schoelname instuurd dat et kan wezen dat d'r meerdere gedichten van iene en dezelve persoon binnen.
De jury zal bestaon uut Tuller van Makkinge en ondertekende.
De uitslag zal in de volgende 'An de Liende' bekendmaekt wodden.
De inzenders wodden al wel eerder op 'e hoogte brocht.
We holen de spanning d'r nog evenpies in!

Nicolette Hartong

Nieuws vanuit de Streekgemeente Frieslands End

Concert in Elsloo

Vocaal ensemble Voce Umana uit Oosterwolde e.o. geeft zaterdag 24 oktober een concert in de hervormde kerk in Elsloo. Het ensemble bestaat uit 15 ervaren zangers en staat onder leiding van dirigent Arian van der Mark. Het koor heeft zich gespecialiseerd in het a-capella uitvoeren van oude muziek uit de renaissance en barok. Ook voor het concert in Elsloo heeft het koor een aantrekkelijk en afwisselend programma samengesteld waarin geestelijke en wereldse liederen elkaar afwisselen.

Zo worden composities gezongen van o.a. H. Schütz, M. Praetorius, J. Dowland en J.S. Bach. Het concert begint om 20.00u, de entree bedraagt € 5,- per persoon.

Film kijken in de kerk

Sinds vorig jaar heeft de kerk in Boijl een beamer en een mooi wit doek. Daarom organiseren we net als vorig jaar twee open filmavonden. De eerste keer is op donderdagavond **5 november**. Dan vertonen we de speelfilm **Fireproof**.

Fireproof vertelt het verhaal van brandweerman Caleb Holt en zijn vrouw Catherine. Caleb redt in zijn dagelijks leven regelmatig mensen en leeft volgens de erecode van een brandweer team: laat nooit je partner achter! Maar waar zijn werk zo duidelijk is, is zijn privé leven in crisis. Het huwelijk van Caleb en Catherine kent grote spanningen omdat het paar geen tijd heeft voor elkaar. Onbegrip en egoïsme gaan hand in hand tot het grote woord klinkt: een scheiding wordt gepland. Een gesprek met zijn pas tot geloof gekomen vader doet Caleb besluiten om een uitdaging aan te gaan. 40 dagen lang gaat hij aan de hand van een boek ('The Love Dare') proberen zijn huwelijk te redden en te investeren in zijn relatie. Maar kan hem dat lukken met zijn andere verplichtingen? Het verhaal van 'Fireproof' bleek een gevoelige snaar te raken bij het bioscooppublik. In een tijd waarin het huwelijk onder druk staat, bleek de boodschap van 'Fireproof' een bijzondere. De film staat bovendien bol van overtuigend acteerwerk van acteur Kirk Cameron en spannende actie en herkenbare relatiesituaties.

Een film voor het hele gezin dus! Om 19.30 staat de koffie klaar. De film begint om 20.00 uur en duurt 1,5 uur. Na afloop kunt u onder het genot van een glaasje nog na praten.

De uitdaging van de liefde

Als ze trouwen, beloven jonge mensen elkaar onvoorwaardelijk lief te hebben. Helaas zijn er veel relaties die op een echtscheiding uitlopen. 'Ik hou niet meer van je.' zegt één van de partners en het huwelijk ligt in puin. Alle romantische gevoelens zijn weg en een scheiding lijkt onvermijdelijk. Is zo'n huwelijk nog te redden? Waarschijnlijk wel.

De uitdaging van liefde helpt je daarbij.

Het is een stappenplan van 40 dagen.

Eén van de partners kan ermee beginnen.

De eerste stap is gemakkelijk: 'Zeg vandaag niets negatiefs tegen je man of vrouw.'

Elke volgende stap vraagt iets meer van je.

Doe het om het hart van je partner terug te winnen.

Je wil is bepalend. Niet je gevoel.

Houd het 40 dagen vol (of iets langer).

Je zult er nooit spijt van hebben.

SAMEN WERKEN AAN JE REALTIE

Het boek **De uitdaging van liefde** is na afloop van de film in de kerk te koop voor 15 euro. Het is een vertaling van The Love Dare uit de film Fireproof. Omdat 40 dagen werken aan je relatie zwaar en hard werken is, kun je op mij terug vallen.

Begeleiding

De weken na de film ben ik elke dinsdag om 15.30- 16.30 uur in de kerk van Boijl voor een persoonlijk gesprek. Op de donderdagen na de film ben ik om 19.30 – 21.00 uur in de kerk. Wie wil, kan dan meedoen in een groep om 40 dagen te werken aan je relatie.

Voor mij?

Het boek en ook de groepsbijeenkomsten zijn voor ieder die stil wil staan bij het eigen huwelijk. Ook al is je huwelijk in jouw ogen super goed, is het goed om te kijken naar wat beter kan. Uit eigen ervaring weet ik, dat gelukkig getrouwd zijn een leven lang hard en leuk werken is.

Sjalom, Erica Plomp-den Uijl, pastor Streekgemeente Friesland's End;
tel 0516 44 14 77; e-mail de.pastorije@hetnet.nl

Musical Elfstedetocht: It sil heve...

Daotums van de volgende uitvoerings:

8 oktober in 't Haske te Joure

31 oktober in de Koornbeurs te Franeker

6 november in Dok 18 te Dokkum

21 november in de Klameare te Workum

4 december in de Harmonie te Liwwadden

Et begint iedere aovend om 20:00 ure.

Veur meer infermaosie: www.it-sil-heve.nl

Jan Peereboom

Kursus Stellingwarfs (extra 2)

Zo om et aandere jaor wodt d'r deur de Schrieversronte een kursus Stellingwarfs veur beginners geven. Van de kursus in de winter van 2002/2003 hewwe een verslag van iene van de dielnemers (*W. van Viene*) liggen die'we de oflopen maonden hier in een tien ofleverings ofdrokt hebben. Dit was nog een kleine toegift...

Ledenwinactie

Zoemar op een morgen in 't laeste van februari wodde d'r bij' oons anheld. D'r ston een man veur de deure die himzels veurstelde as Ate M. en hi'j zee dat hi'j in de promotie- en publiciteits-kommisie van de Schrieversronte zat. Ik zegge "Man kom d'r in". Mit een peer koemegies koffie en een plakkiën koeke hebben wi'j doe een gezellig uurtien kletst (mit recht 'kletst') over de Schrieversronte en de bedoelings van zien bezuuk. Uutaendelik wol hi'j mi'j vraogen a'k mithelpen wol mit een ledenwin-aktie. Die zol hopen wodden op zaoterdag 16 meert. Tegen disse man en zien veurstel veur dit goeie doel, kon ik vanzels gien 'nee' zeggen.

Op die zaoterdag bi'wwe om een ure of negen 's morgens bi'jmekaer kommen in 't cafe. Een man/vrouw of tiene kwammen achtermekeare binnenroegelen. Tiedens een bakkiën koffie mit koeke bi'wwe indield wodden in groepies van twieman/vrouw en kregen daorbi'j een routeplan anrikt. Ik wodde mit Henk de V. (de veurzitter van disse kommisie en al jaoren verkoper van volksauto's) opzaedeld en speulde veeders een thuiswedstried. Al bi'j et eerste huus was 't geliek raek. Nao dawwe oons netties veursteld hadden an een mooi vrommesien (Henk is bi'jtieden een echte 'heer'), wodden wi'j binnenvraogd. In huus leup een klein mannegien van een jaor of vieve.

De mevrouw praotte et honderduut over "hoe mooiwonen ze et hier wel vun as import-Stellingwarver" en dat zi'j "van oorsprong uut T. kwam". Een taelgebied, een betien vergeliëkber mit dat hier in de Stellingwarven, vun ze. Zi'j wol graeg lid wodden van disse klub. Mit et uutzuken van een stok of vier boekies had ze wat meer muuite. Daor hebben wi'j heur dan ok mar even mit hulpen deur een kienderboekien ("Et maonetrentien" van Wil Vening) ommeraek an te priezen veur et kleine kereltien. Et boek "Op zoek naar de Stellingwarver identiteit" van Henk Bloemhoff leek oons wel aordig veur heur, om uut te vienen waoras zi'j now aendelik terechtkommen weren. Een roman negien en een muziek Cee-Dee maekten heur keuze uut vier boeken kompleet. Nao dat de haandtekening op pepier ston hebben wi'j heur -en zi'j oons- nog een goeie votzetting van disse dag toeweensked.

Van alle details van oonze bezuken za'k jim hier gien kond doen, mar ik kan jim wel zeggen dat wi'j ommeraek scoort hebben. Soms wel twie ni'je leden mit de daorbi'jheurende haandtekenings op ien adresse. Et hoeft donkt mi'j dan veerder ok gien betoog dat et tussen Henk, mi'j en et doel waoras wi'j veur stonnen, wel aordig 'klike'. Mit oonze wiespraoteri'je kregen wi'j mennig man/vrouw antoesiast veur et lidmaatschop van oonze klub. Halverwegens de rit hadden wi'j de invulformulieren zels op.

Doe bin wi'j dan mar gauw even naor mien huus gaon, om d'r een peer bi'j te drokken. Oonze 'snelste score' hadden wi'j bi'j een femielie die we nog krek thuustroffen, mar op et punt stonnen om vot te gaon. Zi'j weren nog an et verbouwen en woonden hier ok nog niet warkelik. Binnen twee tellen hadden we ze op pepier staon. Et meerste wark hadden wi'j van iene die vreug of wi'j even weromme kommen wollen as "de vrouw" thuis was, want "die gaot over dat soorte van dingen". Dat hewwe doe mar toezegd. 's Aovens he'k er nog wel een ure gezellig zitten keuvelen over de MKZ-krisis, de gemeenteraadverkiezings tot an de daegelikse gaank van zaeken. Mar ok hier kreeg'k wel een haandtekening op pepier mit weeromme.

Jammer dat Henk beslist om ien ure in Butenpost wezen mos. Wi'j kwamen krek zoe'n betien op dreef. Mar wi'j hadden mitmekeer ofpraot dawwe om twelf ure weer in 't cafe weden zollen. Daor dee blieken dat de hiele aktie van die zaoterdagmorgen een dikke twintig ni'je leden opsmeten hadde. As 'topscoreers', ha'k dat nog graeg even mit Henk beklinken wild, mar hi'j mos beslist vot. Mit Ate he'k doe nog even waacht tot iederiene weer binnen was. Om een ure of iene bin'k mit een hiel goed gevuul weer thuuskommen nao disse opperbest slaegde aktie.

W. van Vun, 2002

Lange zinnen...

D'r bin een peer biebelboeken die et kenmark hebben van et gebruik van lange zinnen, zoas disse bi'jglieks:

Ester (Gr.) 4:8 Butendat gaf hi'j him et in Susa ophongen ofschrift van de brief waar heur dood in anzegd wodde; dat mos hi'j an Ester zien laoten. "En," zee Mordechai, "vraag heur mit klem om naor de keuning te gaon, om him veur et volk om genaode te smeken. Zegge heur weeromme te daenken an de tied dat zi'j nog een ienvooldig bestaon leidde en deur mi'j grootbrocht wodde, now Haman, de op iene nao belangriekste in et riek, bi'j de keuning op oonze dood androngen het. Zi'j moet de Heer anroepen en bi'j de keuning veur oons pleiten.

We vreugen et vertael- en analysemesienegien om een nog langere:

Ester (Gr.) B:3 Doe ik mien raadsheren de vraoge veurlegde op wat wieze dit daon wodden kon, het Haman, die bi'j oons uutblinkt deur zien helder inzicht, die blik geven het van een niet oflaotende toewijding en trouw, die niet waankel staot en die et twiede plak in et keuninkriek innemt,⁴ oonze aandacht d'r op vestigd dat d'r onder alle stammen van de wereld een kwaodwillig volk mingd het dat in zien wetten ofwiekt van ieder aander volk en de keuninklike verodderings altied negeert, waardeur ofbreuk daon wodt an et deur oons zo netties voerde beleid.

Aj' zoks hielemaole mit de haand vertaelen moeten bi'j de draod zomar kwiet...

De franse reis.

No pa-tatos, no pa-tatos!!!! Dat reup hi-j, de pa-tatverkoper in Frankriek. Wild mit zien haanden in't rond zwea-jend.

Wi-j waarn veur een honde-tentoonstelling in Rouaan in Frankriek. Ik stonde in de rije veur de pa-tatkraom om pa-tat te haelen. Daor hadden ze mi-j weer ies mit oppe-scheept. Ik raeke lichte-luk in paniek. Pa-tatos dat was zowat 't ienige wat ak in 't frans kon bestellen. En ondertussen begon die pa-tatverkoper wat mit een grote sheppe paors spul op borden van plastiek te scheppen. Wat mos ik nouw, ik kreeg 't ur benauwd van en ik was haost an de beurt. Dat paorse spul dat leek mi-j niks.

Een Belg die daor ook was mit een paer van die zeikerigge vervelende slecht opgevoede jong-n bi-j zich, wol mi-j (die domme hollander) een beettien op stang jaegen op zien maniere: Das zuurkool meneer lust-te gij dat nie? Ie kunnen toch gien kaele zuurkool gaon vreten zeek en ook nog paorse ik binn gien knien of zo. Das hier zo de gewoonte he! Mompelde hi-j in zien half gebakken nederlaands. Nouw, raere gewoonten die Fransen zeek. Nouw wak wel al wat gewend an de Franse eetgewoonten. Naodat wi-j mit zun viern een kroppe slao op bord kregen in een resturant naodat ik in mien beste Fraans, katter-re salade besteld hadden toen wi-j slaatjes mossen hebben (die nuumn zi-j hors de oevre wiet ik veul). Dien Hollanders, altijd wat an de hand he! reup die Belg, is 't niet met voetbal dan wel met 't eten, altijd wat. Ik heb nog een joartjen in Nederland gewoond he, in den Bosch. Nouw, die pa-tat-te-kes van jullie Hollanders, zijn helemaol niet te vreten he! Lang niet gaer he! Ik dochte bi-j mi-j zelf, barst keerln mit oen paorse zuurkool en oen pa-tat-te-kes. Ik wol wat aargs zeggen maor heb mi-j in e-holden en ik binn weg e-leupen.

Een poo-sie laeter zag ik die Belg weer lopen mit zien hond in de ringe van de hondententoonstelling. Nr. dartiene had hi-j, 't was ook zon nummer nr. dartiene. Ik hoope dat hi-j op de bek e-vollen is en gien pries e-kregen hef. Wi-j kreegn trouwens ook gien pries want die Fransen gee-m niet gauw wat weg an een buutenlaander. Soms denk ik wel ies waarn de Nederlanders maor net zo maor zo mak eigenluk niet denken. Waor bemuude hi-j zig mit, laet um maor ies hier bi-j oons in Steenwiek patat koemen eten mit die zeikerige vervelende slecht opgevoede jongn van hum. Oonze patat ofkraeken, dan is hi-j nog nooit bi-j Apjan of Klaas of in 't Buurtje of bi-j Caramba e-west, om over de Karre nog maor te zwiegen. En wat denk ie van kees mit zien patat in de Woldpromenade. Wat wil hi-j toch, zie hebben daor bj-j um thuus vast niet iens een fatsoenlukke toorn. En dan die Fransen, niet iens verzoenlukke WC-s, een halve deure dur veur, ie zien zo oen voeten en oen heufd. Leuk zitten, wat zeg ik zitten, ie moeten oe an twee haandvatten vasthollen anders vaal ie in 't gat. Laeter bleek, ur stond een entie verderop nog een pa-tatkarre, dat was een Nederlaander, kwam uut Zwolle en die had wel pa-tat en gien paorse zuurkool dus dat is nog goed e-keumen. Wi-j binn niet verhongerd. Maor Belgen en Fransen, ik hebbe 't ur niet zo op geef mi-j maor Steenwiekers.

Harm Cramer

Nedersaksisch waor et kan (9)...

Lao'k nog mar es bi'j et begin beginnen, nommer 1 Onderwies. Dit artikel gaot over et Onderwies en het negen bepaoling (letters) wao'we mit drieje an voldoen moeten:

- a. veurschoelse opvang
- b. primair onderwies
- c. votzet onderwies
- d. technisch en beroeps onderwies
- e. universitair en aander hoger onderwies
- f. volwassenen onderwies en permente edukaosie
- g. geschiedenis en kultuur in et onderwies
- h. basisopleiding en et bi'schoelen veur lerers
- i. instellen van ien of meer toezichtholende orgaonen

Onder Diel II ston de oproep om *'te voorzien in passende vormen en middelen voor het onderwijs in (...) de streektalen op alle daarvoor in aanmerking komende onderwijsniveuas'*. En veerder *'om voorzieningen te verschaffen om diegenen die geen streektaal spreken (...) in staat te stellen deze taal te leren, indien zij dat wensen'*, en dan nog wat over studie en onderzuuk.

Neffens de heren Herweijer en Jans het et wetenschappelik onderzuuk naor et Nedersaksisch niet stillezitten en het ok roem ommedaenken had. D'r wodt ok nog even anhaeld dat d'r in 1953 een Nedersaksisch Instituut opricht is dat him o.e. doende hullen het mit taelatlassen en bi'jglike et Drents wordeboek. Ze maeken melding dat d'r in de verschillende regio's taelinstituten opricht binnen die o.e. et onderwies adviseren kunnen over zaeken as et gebruik van de streektael in spelling en literaire ontwikkeling. D'r wodden nog een protte van ditsoorte warken opsomd mar d'r wodt mit gien woord zegd dat d'r onderdehaand van dat Instituut bi'j de RuG haost niks meer over is. Van heuren-zeggen weren daor eerst wel zoe'n veertig man mit bezet en vandaege-de-dag nog mar iene of tweeje.

Sund 2006 zollen d'r zoe'n 1.000 personen een cursus Grunnings volgd hebben. Dat is toch niet misselik, zoj' zeggen. A'k hier in de Stellingwarven zo om mi'j henne kieke dan is mien persoonlike inschatting liekwels daj' van de grootste helte van de cursisten gienertied weer wat heuren (zullen). Toch schrievende heren dat ok op dit terrein roem an de 'ambisie' voldaan wodt. Hierover zol alderdeegst een evoluaosierepot te vienen op www.coe.int/t/dg4/education/minlang/report/#netherlands Jammer, mar et ienige wat ik d'r daor over vienen kon weren de daotums dat d'r onderzuuk naor daon is. Nog es jammer, ik kon gien woord Nedersaksisch vienen, et gaot over minderhiedstaelen in et algemien waor – veur oons et dichtstebi'j – et Fries nuumd wodt. Niks evoluaosie over hoe 'Europe' over et Nedersaksisch in Nederlaand daenkt.

De heren blieden nog een poos enthousiast deurgaon over et onderwies mar de aandere keer moe'k et mar es hebben over et verschil in heur schrievende grote letters en de noten over et gebruik van et Drents bi'jglike.

Piet Bult

In 1995 stuurde Jannie D. uut Wolvege veur de Oolde Pookpries zoe'n 120 mit de haand schreven bladzieden in van een vertaeling van 'Bekende oude volksverhalen'. Jannie het doe liekewel de pries niet wunnen, dat wodde Jan Oosterhof van Steggerde. In een brief van de 'Warkgroep Oolde Pook-pries' wodde Jannie liekwels slim prezen veur heur wark en ze zollen et prachtig vienen as heur vertaeling nog es op de legere schoelen inzet wodden kon bi'j et vak Hiemkunde. Daor is neffens oons an now toe niks van kommen mar wi'j vienen de verhaelen ok best de muute weerd...

De hond, die gien hond was

Lange leden leefde d'r es een schipper. Hi'j veerde mit zien schip over zee en kwam in een hevige storm te lane. Et schip vergong mit man en moes. Behalven de schipper, die hadde gelok en kwam op een stok hooft an laand drieven. Hoewel hi'j et d'r dan ok levend van ofbrocht hadde, hadde de schipper een protte verdriet. Hi'j vun et hiel slim, dat zien schip mit bemanning en al vergaon was. Slim droevig zat hi'j op de kust naor de zee te steren. Niks kon him troosten. Doe kwam d'r rempend een zwatte hond an. Et dier kon praoten. "Wat scheelt d'r an, schipper?" vreug de hond. "Ach," zochtte de schipper, ie kun mi'j tóch niet helpen." De hond bleef anholen. "Ik zal et je mar zeggen," zee die, "ik kan je wél helpen, ziej'." De schipper was bange dat de hond de Duvel was. Hi'j zee niks meer. Mar de hond bleef mar volholen. En doe vertelde de schipper dat hi'j zien schip verlore hadde en now straotaarm was. "Gienertied za'k weer een eigen boot hebben," zee hi'j mit traonen in de stemme. "Kom, kom," troostte de hond, "zoe'n vaort zal 't niet lopen. Bestel mar een schip. Ik zal 'm betaelen."

De schipper bestelde een schip. En doe dat veur him maekt wodde, leup de hond d'r ommetoe, krek as hi'j d'r verstaand van hadde. Doe et schip klaor was, betaelde hi'j. "Zo," zee de hond, "now hej' weer een schip, schipper." De schipper nikte. "Zo is 't," zee hi'j bliede, "mar et het nog gien zeilen en touwen." "Koop dat mar," zee de hond. Hi'j gaf de schipper genoeg centen. Doe de zeilen en de touwen op et schip vaastezet weren, zee de schipper: "Now moe'k nog knechten op mien schip hebben. En eten. Aanders kan 'k gien reize maeken."

De hond gaf him weer geld. De schipper kocht eten en huurde knechten. "Now kan 'k de zee weer op," zee de schipper. "En ik veer mit," zee de hond. "Goed," zee de schipper. En ze veerden uut. Drie volle daegen en nachten zeilden ze deur. "Schipper," zee de hond, "we kriegen storm. Ie moe'n d'r alles veur klaormaeken." En krek as de hond dat veurspeld hadde, gebeurde et ok. D'r kwam een griezelige storm. Doe die liggen gaon was, zee de hond: "Now krie'we een hiel schoft mooi weer."

En werachies! De hond hadde et goed, want et was wekenlange et prachtigste weer van de wereld. En weer veurspelde de hond weer een slimme storm, die drie daegen duren zol. En et gebeurde krek as de hond zegd hadde. Naotied kregen ze weer een tied van mooi zaacht weer. Tot de hond zee: "Morgen komt d'r een storm, die een weke duren zal. Ik raode je an om et anker zakken te laoten."

De schipper geheurzemde en leut et anker valen. De storm was heviger as iens teveuren. Mar et schip was stark en kon de stormwiend goed deurstaon. En ok die storm gong veurbi'j. "Now kommen d'r gien storms meer," zee de hond. "Zo lange we nog op zee binnen, zal et mooi weer wezen." En wat de hond zee, bleek waar. Ze veerden een hiel schoft deur. Op een dag vreug de hond: "Ziej' al laand, schipper?" De schipper schuddede zien zeemaansheufd en zee: "Nee, ik zie gien laand. Mar wel een groot vuur. Et liekt de hel wel." "Nee," zee de hond, "dat ziej' niet goed. Et is niet de hel. En et is ok gien vuur. Et is et kesteel van mien heit. Dat is maekt van goold. Now schient de zunne d'r op."

Ze zeilden nog een dag of drieje veerder. Doe kwammen ze bi'j laand. Mar ze konnen niet dichte genoeg bi'j de wal kommen, want et waeter was daar niet diepe genoeg. De hond zee: "We nemen een roeiboot." En jaowel heur, even naotied roeide de schipper d'r mit naor et goolden kesteel. In et kesteel was et stille. D'r was gieniene te bekennen. "Schipper," zee de hond op ernstige toon, "Now kriej' drie vervelende nachten te deurstaon. Mar hool je asjeblijf stille." "Dat za'k grif doen," beloofde de schipper. De eerste nacht begon. Doe et middernaacht was, stroomde de kaemer, waar de schipper in sleup, rempend vol mit volk. De schipper wodde an alle kaanten vaastepakt en hoge in de locht gooid. Dat gong zo de hiele nacht deur. Mar doe de dag begon, was et volk opiens weer vot. De schipper hadde him groot hullen. Hi'j hadde gien kik geven. De twiede nacht was krek as de eerste. Mar de schipper zee gien woord. De dadde nacht deurston hi'j ok dapper. De hond was slim tevreden. "Kom mit." zee hi'j, nao de dadde nacht. Ze kwammen in een kaemer en daar lag een zweerd op een taofel. "Mit dat zweerd moej' mi'j de kop ofhouwen," zee de hond. "Daor daenk ik niet an," zee de schipper. "Ie hebben mi'j een schip geven. Ie bin een goed dier. Ik maek je niet van kaant." "Ie moe'n et toch doen," zee de hond. "aanders gaot jow kop d'r of!" Doe schrok de schipper wel even. Want an now toe was de hieltied alles uutkommen, krek as de hond veurspeld hadde. En de schipper hadde d'r nog gien nocht an om uut de tied te raeken. Dus sleug hi'j in iene hael de kop van de hond d'r of.

En kiek an: opiens veraanderde de hond in een knappe jongkerel. "Wat bin ik bliede, daj' daon hebben wa'k je vreug," zee de jongkerel. "Mien vader was een tovenner. Hi'j het mi'j in een hond ommetoverd. En op de meniere, zoas alles gaon is, mos ik weer een meenske wodden. Ik hebbe gelok had, da'k jow tegenkommen bin."

De schipper was hiel bliede. Hi'j kreeg d'r nog een protte geld van de jonge op toe, zovule dat hi'j d'r z'n hiele leven genoeg an hadde.

Jannie D.

Opoe van de Kaampe
De recepten van Opoe van de Kaampe bin wereldberoemd.

“Linke Soep”

recepten veur Grunn', Drenthe , Overiesel en Stellingwaarf

Ingrediënten:

1 Maksi Siepel
1 teentien knoflook
blik gepelde tomaten
2 eetl. Olief-ölle
1 eetl. Suker
wat waeter
Boeljon tablet
parmezoanse käze
tabasco
slagroom
peper en zolt

'd Oven braand
en Opoe rop mit skelle
roep
An de kaante
An de kaante
't Wordt vandaege

“Linke Soep”

Steenwiek
Giele van de Kaampe

Bereiding

Snipper een grote Siepel en een niet al te groot teentien knoflook en fruit ze allebeide in olie-ölle in een 'oge panne, doo d'r een fiengemaekte tomate bi'j (ook 't sap) en laot ze saem' op een leeg vuurtien in een 'alf uurtien gaer koken tot dat er een sausie ontstoat., voog 3 eetlepels braandewien too.

Een blokkien boeljon smölten in wat 'eet waeter en d'r zo now en dan een beetien tomatenmengsel bi'j doon., peper en zolt toovoogen en een grote skep suker., as de tomaten kepot 'ekookt bin, de rest van de boeljon toovoogen en dan moar reuren tot dat er een gladde soep ontstoat.

Klop now slagroom.(lekker lobbige) en rasp wat parmezoanse käze, 'ael de soep van 't vuur, reur de slagroom en de käze d'r deur 'enne.

De soep opdienen in een 'ittebestendige panne versierd mit stengelties bossiepels, varse zwarte peper en een paer druppels tobasco d'r deur kan beslist gien kwoad.

Het verdient anbeveling omme bi-j 't nuttigen van disse linke soep belgisch 'ommelbier te drinken.

'Ommelbier... zacht troebel bier.. volle smaek... lekker.. en fris opdienen

Linke Soep mit 'Ommelbier
Gef veul gezelligheid en plezier

Oolde Beppe...

Oolde Beppe...

Toegeven, et was altied wat een biezuudere vrouw in 't dörp. De meersten kenden heur amper en ie zaggen ze ok niet zo vaeke op 'e straote. Alleman kende heur eins ok niet aandere as 'Oolde Beppe'. Die naeme hadde ze vast te daanken an heur hoge leeftied. Hiel inkeld kwam ze – meerstal in heur AOW-mobiel - van 't hiem of want ja, ie moe'n zo now en dan toch wat eten in huus haelen, nietwaor?

Vandemiddag zette ze krek heur winkelmaantien weeromme op de grote staepel bi'j de Drogist doe ik d'r daore instappen kwam. Ik wol heur eins wel vrundelik dagzeggen mar kwam deur de onverwaachsighied niet vule veerder as wat binnenmonds gemurmel: dag Oolde Beppe. Zi'j frommelde nog wat mit et plestieken poedegien van de Drogist omme, keek eins allierend wat mit de neuze naor de grond en beinselde mi'j zo veurbij zonder wat te zeggen. D'r trok een lichte glimk om mien mond, mar ik wus eins niet iens waoromme.

Ik pakte et maantien dat Oolde Beppe krek teroggezet hadde en leup de winkel in om wat scheerspullegies, een deusien tebletties tegen de heufdzeerte en een deusien sluitspelden veur de vrouw. Doe 'k de ni'je scheerkwaste in et körfien leggen wol za'k daor een briefien in liggen. Van huus uut bin 'k niet echt ni'jsgierig mar onwillekeurig pakte ik et kladdegien op en kon nog krek in een wat haenepoterig haandschrift een peer deengies ontcieteren: steradent, kukident, asprobruis, eksterzalf en meer van zoks wat Oolde Beppe's bliekens dit briefien gewoonlik bi'j de Drogist inslaon. Ik leut et pepiertien weer in 't maantien valen want ja, wat moej' d'r aandere mit. Et leek me gien biezuuder stok toe veur et archief want d'r ston gien woord Stellingwarfs op, zo leek et.

Bi'j de kassa zette ik et maantien veur et maegien daele en die begon de peer deengies op de kassa an te slaon.

- Anders nog? vraegt ze.

- Nee ik geleuf et niet, brom ik wat weeromme.

- Hebt u de condooms niet vergeten? vraegt ze an.

Condooms vergeten, condooms vergeten...

- Hoe koj' daor toch bi'j, vraegt ik en kwaanskwies d'r vot achteran: of woi' mi'j t'avond uutneudigen?

- O, nee hoor, sorry, zee et maegien en kreeg zuver wat een kleur. Ik bedoel er niets mee hoor maar ik zie het toevallig op uw boodschappenlijstje staan, vandaar.

Et briefien van Oolde Beppe was netties opteerd mar lag now mit de aandere kaante boven as doe ik et eerst leesd hadde en inderdaod, aj' mit jonge ogen keken dan ston daor dudelik 'condooms' op. Ik kreeg de kop nog vule rooier as et ding van een jaor of zeuventien, achttien achter kassa, mar veur et overige he'k d'r niks an overholen. Veur de rest van de middag he'k mi'j wel de kop stief prakkeserd wat Oolde Beppe in de goeighied now toch mit condooms van doel was...

Aovens bi'j de vrouw op de baank veur de tillevisie scheut et veurval mi'j nog es weer te binnen en kree'k d'r van hogherhaand ok drekt een mooie verklaoring bi'j anleverd. Oolde Beppe hadde de kepotties vast mitneumen veur iene van de kleinkinder. Ik weet nog goed dat ik doedestieds mit zoksoorte vraegen ok altied beter bi'j mien Oolde Beppe terechte kon, as bi'j mien moeke...

pb

Golfkollum (10)...

Twie golfspeulsters deur de ogen van een golfer

Twie vrouwluden. Beidend bin ze alliendgaond en roem in de veertig. Et bin hatsvrundinnen.

Iene man; een alliendgaonde. Hi'j komt de beide vrouwluden tegen bi'j een driebalwedstried mit de starttied tien veur tiene. Een fesoenlike tied om uut aende te zetten, nietwaor?

De beide vrouwluden hebben et morgenbroggien klaormaekt veur heur schoelegaonde wvo-kiender, even in de morgenkraante snuusterd, de prullebakken leegmaekt en mit een briefien de bosschoppen daon. Heur kiender lussen waorlik niet alles. Ok bi'j de supermark die je de kleinties ofpakt nog even een peer sociaole kontakten onderhullen en mit dezelde reden ok nog een tillefoontien ofhandeld. Et opmaeken van de bedden kan laeter nog wel.

Hi'j zicht d'r gezond uut; is riezig van postuur en het een volle bos haor. Een begin vuuftiger. Gewoon een begeerlike golfer.

Uulkje, Mariet en Jeroen.

Zuwwe d'r een tenielspul in vier bedrieven van maeken, dat geschikt is veur een eupenlochtspul in de Stellingwarven? In et eerste bedrief krigt Uulkje de heufdrolle. Hoe kon et mit heur zoveer kommen dat ze alliend te staon kommen is mit heur kiender en waor gaot et dan now mit heur henne?

Mariet het in de twiespraoken van et twiede bedrief et centraole plak. Van heur kowwe te weten hoe zi'j d'r veur staot en in wat perspektief van et leven zi'j now staot.

In et dadde bedrief geven we Jeroen zien plak en heuren we hoe lange hi'j trouwd west het en as d'r kiender binnen waor hi'j veur zorgt of dat et uutwonende opscheuten jongen binnen. Is d'r seins spraoke van hulp-oolderschop en bin d'r alimentaosie-perblemen?

Vierde bedrief: et pad naor mekeer toe op et speulveld van vandaege. Ik wark heur levensverhaelen now hier mar even niet wieder uut. Mien vraoge is: bin zi'j mit 'n drienend goeie ingrediënten veur een misdaod-, een zeuvenstuver- of een keukenroman, een saop of een volkstenielspul? Ik komme now even niet veerder as een fulieton-in-twaelf-ofleverings in een regionaol huus-an-huus-blad of een streekromanegien van zoe'n honderd bladzieden.

Bi'j Uulkje gaon al gauw de vermaeken boven de zaeken in et driebal-golfspul. Die man boven heur golfslaegen. Zi'j charmeert Jeroen mit veural bevallig swingen en putten. En toch: van slag raeken gaot meerdere keren boven et maeken van goeie slaegen. Of wodt et toch heur slag slaon? Veur heur krigt et overmaand wodden wel een hiele diepe betekenis.

Mariet krigt gien lekkere hatkloppings. Bi'j heur gaot d'r gien lochien branen en dromerige gedaachten kommen niet bi'j heur op. Gien vlinders in heur boek. Zij is verstaandig. Zij slat heur slaegen mit grote wissighied. Gien waarmbloedige verhaelelijn over heur doen en laoten op dit speulveld.

En waar blift Jeroen in dit feestelike golfgebeuren? Waacht hi'j in gedaachten of? Stille mar, waacht mar, alles wodt ni'j? Wat golfster wint wat? Of wint Jeroen seins beide spullegies?

Hoey' de clou van disse kollum ok variëren as schriever et wodt grif gienertied een win-winsituaosie veur alle drieje de heufdpersonen. Wat is et nut van: tiedelik een vrund of vrundinne rieker wezen en een betrouwbere vrundinne aarmer? Et blift ditkeer - of veurlopig? - een kollum mit een eupen aende.

anne bult

Verbeter de webstee, begin bi'j jezels...

... een zaeke van deurzetten
... deurzetten levert

... verscheen al gauwachtig.
... verscheen in die tied al gauwachtig.

... deurgeven wodt an belangstellende meensken van now an en van laeter.
... deurgeven wodt an belangstellende meensken van now en van laeter.

Veurzitter Dijkstra hadde bi'j et begin een dikke veertig meensken welkom hieten...
Veurzitter Dijkstra kon bi'j et begin een dikke veertig meensken welkom hieten...

... Stellingwarver geschiedenis is een een interessaante publikaosie.
... Stellingwarver geschiedenis is et een slim interessaante publikaosie wodden.

... eerste exemplaoren an dr. Ebeling, de heer H. Smit
... eerste exemplaoren an an dr. Ebeling, an de heer Hans Smink

Ok de heer Smit van Plaetselik Belang...
Ok de heer Smink van Plaetselik Belang...

... die disse interessaante middag orgeniseerd hadden.
... die disse interessaante middag mit orgeniseerd hadden.

... waaronder een kaorte mit veldnaemen
... waaronder een losse kaorte mit veldnaemen

Neuken...

Neuken

Wat neukt mi'j de Norger vaort, ik bin toch gien schipper.
Wat neukt et mi'j. Waor komt toch die onverschillighied
vot?. Neem now de leste zoemer, hadden wi'j een machtig
dörpsfeest. De buurt hatstikke mooi versierd. Bin d'r pattie
lu, die nog te beroerd binnen om effen een stekker in et
stopkontakt te stikken. Daor zoj' toch beroerd van wodden.
Och al mit al hawwe niks te klaegen et merendeel van de
buurt dee gezellig mit.
Dit keer hadden ze niet zo as aandere jaoren een geweldige
band, mar was d'r een Hollandse aovend.
Ooldgedienden as Arne Jansen, Lucas en Gea en die van die
witte bruidsjurk kwammen opdraeven.
Gek hoe as meensken heur an zokke meensken vergaepen.
Zoks deden wi'j vrogger doe we een jaor of zumtien-achtien
weren ok. Bi'j Koert Bruinsma naor de Bintangs, Cuby en de
Blizzerds, Mariske Veres van Chocking Blue en Jearney
Kaagman van Earth en Fire. Dat kon bekieken lieden.
Mar ja tieden hebben tieden, dus gong ik meer henne om
meensken weer te zien.
Now was d'r iene die me hiel bekend veur kwam. Och dat het
iederiene wel es. Jow weten dan ok hoe et giet. Stiekem effen
kieken in een kotte oogwenk. Hoe langer aj' kieken hoe meer
bekends aj' zien. Toch kuj'm niet thuisbrengen.
Tot daj' d'r achter kommen dat lichemstaol him verrat en die
ere terogge blikk. Ok bi'j et heuren van de naeme zegt et jow niks.
Et blift knaegen.
Weken laeter aj' dan toch mar es vernemen bi'j een wederziedse
bekende kunde, vul et kwattien.
Bi'j een optreden van de Flying Stars bin'k ze tegen kommen,
zoe'n jaor of viefte leden op 'e Fochtel. As et me now niet
onverschillig lat, moe'k inkotten nog mar es naor een optreden
van de Flying Stars, wie wet ...

Tuller (november 2007)

Ooldhiedkaemer

Zoals jullie weten zijn wij geopend op onze nieuwe locatie in de
burgemeester woning Hoofdstraat Oost 52 in Wolvega, en een ieder is
van harte welkom in de oudheidkamer.

Andries Vallinga

Uut de Westhoeke...

Wi'j kregen een riegel verhaelties van iene die in heur kienderjaoren en een hiel schoft daornao, in de westhoeke woont het. Ze geven de warkelikhied an, zo zi'j die in de dattiger jaoren en in heur veerdere leven mitmaekt het. De verhaelties staon allemaole op himzels, bin oorspronkelijk mit de haand schreven en zullen zolange as de veurraad strekt bi'j toeren 'An de Liende' hongen wodden. De verhaelties bin schreven onder de verschoelnaeme: *'Sammie', Verhaelties uut de Westhoeke.*

.-.-.-.-.

Winkelen

Vandemorgen mos ik bosschoppen haelen. Eerpels, gruunte, brood en fruit. Meer kan ik in ien keer niet haelen want ik moet alles lopende doen. En aj' dan een kilo of zesse in de arm hebben en ie moe'n d'r mit naor huus lopen is et intied, aj' je eigen stoepe haeld hebben, wel een kilo zwaorder wodden. Zo gaot dat anno 2009 mit zovule dingen.

Dat was wel een betien aandere doe 'k nog in de jonkhied was. Doe hadden we een grote gruuntetuun. Haost alleman hadde in die tied een gruuntetuun. Alle daegen leup ie wel even naor de tuun om d'r een etersmaol uut te haelen. In de loop van de zoemer wodden d'r ok nog 's zoe'n 50 weckflessen volmaekt mit vanalles. Van de beiestruken wodde een protte potties sjem en beiesop van maekt. De keulse potten wodden voldaan mit sniede- of sperziebonen in et zoolt en de witte kool wodde zoerkool van maekt. De rooie bieten, winterwottels en koolraepen kwammen in de kelder in bakken mit wit zaand of op de winterveurraad van zes körf eerpels. En as dan an et aende van de haast alles mooi in allerlei kleuren op 't rim ston dan waj' groots. Al dat tuunspitten, zi'jen, schoffelen, wieden en oogsten gaf je een volle kelder en een voldaan gevuul en dan kon de winter wel kommen. Doedertieden hoefde ie niet mit zwaore tassen mit bosschoppen te sjouwen waos as ie hi'gend mit thuuskwammen.

De tieden veraanderen hadde en alles is d'r niet beter op wodden. Dat is niet mit alle dingen zo netuurlik. Daor zat ik zopas over te miemeren doe ik zat uut te rusten onder et genot van een bakkien koffie.

Sammie

Vekaansieverslag (naor Israel)

Et was een hiele reize, mar slim de muute weerd. Wao'we speciaal veur kommen weren dat beston al hiel lange niet meer, zee de man mit een grote zwatte hoed op et heufd, een grote baord, lang haor en krullegies veur de oren langes dri'jd. Van dat was et een reize van niks mar veur al et overige gong et wel, ja, toch wel.

God maekt mooie dingen...

'God maekt mooie dingen'; Kienderbiebel van Martin Oostra

Webstee uitgever: *"Naost bewondering veur et boek had Ter Linden ok wat kritiek. Zo vint hi'j daj' biebelse verhaelen niet 'historiseren' moeten, en now en dan dot Oostra dat. Theologen bin et d'r bi'jglieks over iens dat bi'j et meer van Galilea gien meraokel gebeurd is, d'r wodt in de biebel een verhael over een wonder verteld."*

Een meraokels wonder...

Alhoewel d'r neffens de webstee van de sSr wel uutneudigings verstuurd binnen naor de Stellingwarfse warkers in et karkelik domein hadden wi'j (vanzels) gien uutneudiging kregen veur de prissentaoisie van Martin Oostra zien Kienderbiebel.

Jammer want we hadden Martin graeg helpen wild en Ter Linden wat graeg van repliek diend in zien miening dat et *'meraokel'* an et meer van Galilea gien meraokel nuumd wodden mag mar een *'wonder'* was.

De sSr zet as schoelemeester en saemen mit Ter Linden, Martin dan ok nog es - deur et op disse wieze numen op de webstee - wat graeg in de hoeke deur de diskussie liever uut de weg te gaon. Tja, hoe zullen de aarme stakkers ok anders...

Dat et *'wonder'* an et meer van Galilea een *'wonder'* was en - in een Stellingwarfse kienderbiebel - gien *'meraokel'* nuumd wodden mag is grote larie vanzels...

Ter Linden het hier neffens mi'j twee perblemen:

1. hi'j kikt deur een slim gekleurd brillegien op eigen otterdokse sterkte en
2. hi'j demonstreert hiermit een groot tekot an Stellingwarfse taelkennis.

Aj' je een klein betien in de beste man zien doen en laoten inleefd hebben dan kuj' weten dat Ter Linden zels o.e. hiele mooie kienderboeken schreven het. Et is ok rondomme bekend dat Ter Linden wat een eigenzinnig mannegien is die de oolde dogma's hoge opstaon het. Een aorig veurbeeld is een wark van een peer jaor leden saemen mit Karel Deurlo *'Het luistert nauw; de NBV nader bekeken'*. In dit tjsokke boek gaon de beide heren in et vaasteholen an die oolde dogma's zoveer dat d'r in 2004 eins hielemaole gien Ni'je BiebelVertaeling (NBV) uutkommen moeten hadde (zie: Liende-08-09). D'r staon neffens heur tevule fouten in. De Statevertaeling van 1637 is en blift heur leidraad.

Dat Ter Linden een groot tekot het in et Stellingwarfs idioom zal de man zels lichtkaans ok niet ontkenen. Mar waaromme dan toch zoe'n uutspraoke, zoj' zeggen.

Riekaans het hi'j liekewel et woord *'wonder'* as *'meraokel'* op zien Nederlaans tot him neumen. De i-Van Dale over *'wonder'*:

won·der het; o -en 1 (godsd) door of met hulp van God verrichte handeling die de natuurkrachten te boven gaat 2 iets buitengewoons: de ~en zijn de wereld nog niet uit gezegd bij iets zeer onverwachts; en ~ boven ~, hij slaagde

De i-Van Dale over *'mirakel'*:

mi·ra·kel het; o -s, -en bovennatuurlijk feit; wonder

En in alderhaande synonieme-liesten komt et iene ok altied bi'j et aander veur.

Ter Linden beschouwt deur zien otterdoks theologisch brillegien et woord 'wonder' op zien eigen maniere. In die zienswieze kan et woord 'wonder' alliend mar bruukt wodden aj' ok in volle glorie de God uut de Biebel erkennen. Dat dot Ter Linden dan blikber ok deur et woord 'wonder' alliend op die wieze te kennen en veural ok te 'verstaon'. Zoe'n beschouwing is vandaege-de-dag - in een tied dat de theologie o.e. tegen de theorienen van Darwin opboksen moet - lieke kotzichtig as zien beschouwing op de NBV. Ter Linden zal toch ok erkennen moeten dat d'r aandere meensken binnen. Meensken die hielemaole niks mit de Biebel van doen hebben (willen), meensken die daar wel wat, mar ok weer niet al tevule mit op hebben en meensken die bepaolde stokken uut de Biebel hiel anders lezen of zien. Zokke meensken verstaon onder et woord 'wonder' vaeks hiel wat anders. Daar het Ter Linden blikber allemaole gien bosschop an. Zokke meensken zullen grif deur de duvel bezeten wezen(?). Een - in mien ogen - dwaze gedaachte...

As Martin Oostra et woord 'meraokel' in zien biebelse kienderverhaelen (NB: verhaelen veur kiender) bruukt, dan zit daar vast niet zoe'n zwaore theologisch ofweugen gedaachte achter as dat Ter Linden d'r achter zuukt. Nee, Martin het dat woord - terecht - bruukt zoas him dat uut zien Stellingwarfse penne lekte; zoas dat as eerste woord veur zoe'n wonderlik gebeuren in zien heufd opkwam. Et was een 'meraokelse' gebeurtenisse. Et Stellingwarfs Woordeboek beschrift over ongeveer een hiele bladziende et woord 'meraokel'. Kiek zels mar es, mar de aldereerste betekenis die we dan tegenkommen is 'groot wonder'! Dit moet Ter Linden toch wel as meziek in de oren klinken, zoj' zeggen. Wat wil hi'j nog meer?

Waar ik persoonlijk in dit verbaand dan eins nog vule zwaorder an tille is et feit dat disse (neffens mi'j, toch wat domme) opmarking van Ter Linden zo pront op de webstee van de sSr - in dit geval as uitgever van Oostra zien boek nota bene - in bield brocht wodt en dat die mening van Ter Linden niet even deur de uitgever anvochten en rechtzet wodt. Lichtkaans moej' hoge schoele had hebben mar ik zal perberen en doe een gooi om zoks dan weer te begriepen.

As niet een blispoter van de sSr (schoelemeester, homo, pvda-stemmer, linties, titels) et zels bedocht het dan wodt d'r op veurhaand an de kwaliteit van de schriever'je twiefeld. In dit geval het de sSr gien kunde en kennis genoeg om dit wark theologisch te wegen (klub van impliciete atheïsten). Een mooie truuk om dat ongevraagd deur Ter Linden doen te laoten. Moch et boekien goed valen, dan het de sSr dat toch mar mooi even wel uitgeven. Moch et verkeerd utpakken dan kan de sSr d'r fiengies op wiezen dat zij dat ok al haost wat dochten en Ter Linden dan ok gewoonweg zien gang gaon laoten hebben.

Foj' toch! Een uitgever die niet vierkaant achter zien eigen uitgiften en schrievers staot is et in mien ogen niet weerd om him uitgever te numen...

Piet Bult

Beernd Buusman's verdiende loon

Zoas zo veul-n, 'ad ook Beernd an 't ende van zien geld nog 'n stôkkien maond over. Vanof de komst van de euro, waren zien uitgaem' sneller 'esteeng' as zien uitkerink en dat vertaelde zich in 'n baanksaldo, dat nog rooier was as 'n commenist. Volslaeng' teung zien principes in (dee 'ad i-j trouwens in principe ook neet), was i-j op zeuk 'egaon naor 'n baentien. Maor omdat i-j inmiddels de respectabele maote 'adde bereikt van 1.65 m 'oge, bi-j 'n netto gewicht van 112 kilo, was neet elk waark op zien lief 'eskreêm'.

't Toeval wol, dat 'n ome van Beernd, 'n breur van zien mooder, 'n boomgaerd 'adde, waor appels, peren en aandere vruchten 'eplôkt mossen worden as ze riepe waren. In dizze boomgaerd waren veul "plôkkers" waarkzaam en as de kisten vol waren, mossen ze op pallets worden 'ezet en mit 'n 'eftruuk verplaest worden naor 'n loodse. Van daoruut gonk 't naor de veilink.

Beernd was de chauffeur van de 'eftruuk; i-j kon dat zittende doon en wonderwel 'ad i-j d'r wel 'n beetien gevoel veur om mit zo'n 'eftruuk omme te gaon. En omdat 't 'ier om 'n baentien gonk bin-n de familie, was 'r over vergoeding neet 'espreuken. "'t Komp wel good maot", 'ad ome Geert om mit 'n vette knipoge verzekerd. Omdat Beernd 'n uitkerink kreeg, gonk alles netuurlijk zwart.

't Seizoen zat erop, de plôkkers waren naor 'uus en Beernd ruimte saemen mit ome Geert de leste rommel op en 'oopte dat i-j vandaeg zien loon zol krieng', want i-j zat be'oorlijk krap bi-j kas.

Mit 'n groots gebaer pakte ome Geert 'n pakkien uut de kaste, gaf dat an Beernd en zee: "Bedaankt mienjonge, ik 'ope dat ze smaeken!"

Beernd tufde op 'uus an mit in zien binnenbuuse 't nog dichte pakkien, waarvan i-j 't donkerbrune vermoeden 'ad dat 'r segaren in zatten. Segaren! 'n 'Eel seizoen waarken veur 'n deuse segaren, dee i-j neet eens rookte! Beernd kon wel lippen en mit zo-n uitdrukkink op zien gezichte, kwamp i-j bi-j zien mooder de kaemer in. Zien mooder 'ông in de baanke en keek verveeld naor de tillevisie, waor 'n paer vrouwen 'n fitnessapperaot demonstreerden en beweerden dat ook vrouw Buusman in drie weken eur olde feguur terogge kon krieng' mit vier minuten training per dag, zonder meu te worden.

Vrouw Buusman wus al neet eens meer wat eur olde feguur was en veulde zich sellefs nog te meu om 'et in beeld staonde tillefoonnummer op te skriêm.

Toen zi-j eur zeune, eur oogappel, mit zo-n verdreetig gezichte bin-n zag koôm', worde 't eur te machtig. "Wat is 'r mienjonge?" vrög ze.

Beernd barsde in lippen uut en deu zo good en zo kwaod as 't kon, zien ver'ael.

'n 'Eel seizoen veur 'n deuse segaren, oe 'aelde Geert 't in zien bolle kop om dat te doon! Daor zol i-j wel meer van 'euren! Vrouw Buusman wol 't liefste wel op de fietse springen om eur breur ies good de waor'eid te vertel-n, maor ook daor was ze te beroerd veur.

"Geef dee segaren maor an de buurman", zee ze, "dee rookt of en toe 'n segaartien en dan is i-j dat zaekien mit dee boormesiene miskien ook wel weer vergeten." Dee boormesiene 'ad Beernd 'n poossien 'eleden van de buurman 'eleend en, volslaeng' per ongelôk, on'erstelbaor beskaedigd.

Nog nao-snotternd slofde Beernd mit de deuse segaren naor de buurman. Dee wol, toen i-j om an zag koôm', de deure neet lös doon, maor i-j was toch ook wel nijskierig naor 't pakkien dat Beernd bi-j zich 'adde.

Toen Beernd om, mit nog rooie oong van 't lippen, de deuse segaren gaf en 'r een verontskuldegink bi-j mompelde over de boormesiene, skeut de buurman ook 'aost vol en gaf Beernd zelfs 'n 'aand.

Kepot zatten Beernd en zien mooder op de baanke, neet in staot te begriepen oe ene, familie óók nog, zó lomp kon weên, ook nog wetend dat Beernd krap bi-j kas zat.

Toen gonk de tillefoon. Beernd namp lusteloos op en 'eurde de opge-teung' stemme van de buurman. "Beernd, bedaankt man! 'n Deuse segaren was al mooi, maor da-j d'r ook nog ies 500 euro onderin 'emm-n 'estopt, is waarkelijk fantastisch! Ik kope d'r miteen 'n ni-je boormesiene veur. Nogmaels bedaankt hê!" En toen 'öng i-j op.

"Wee was dat?" vrög mooder Buusman.

"Ooh niks", zee Beernd, "verkeerd verbunden" en i-j greep in zien buuse naor de zakdook.

Mogge

Leren laandmeten...

Vandaag 1 oktober is de kusus Laandmeten van Kees Stuurman uut aende zet in saemenwarking mit de Historische Vereniging Makkinge e.o. (HvM) in heur gebouw in Makkinge. Kees Stuurman is wel bekend in de Stellingwarven as de laandmeter van de Bekhofschaans, de Blessebroggeschaans, de Tolbroggeschaans, de Laandweer van Else en gao zo mar deur. Ok mit een enthousiaste ploeg historisch interesseerden uut Makkinge, Berkoop en Zorvliet het hi'j vleden winter en et jaor d'r veur veldwark daon an et plak van et Jaegerswyk en et Rechtshuus op 'e Middelburen bi'j Makkinge. Dat zal disse winter veerder uitspit op pepier en uutwarkt wodden. Kees wodt een dag oolder en wil zien kennis graeg overdregen an aanderen. Vandaor disse kursus. Et ploegien van rond de tien man zal de hiele winter mit theorie en veldwark onder de pannen wezen, zo et now liekt. De groep is van overal binnen en buiten de Stellingwarven, ok al is d'r aliend mar wurven onder historische verenigings in de Stellingwarven (Drachten, Blesdieke, Haulerwiek, Makkinge, Berkoop en o ja, Zorvliet).

Kursusleider	: Kees Stuurman
Plak	: Gebouw Historische Vereniging Makkinge e.o, Brink, Makkinga
Kosten kursus	: gien kosten, wel kleine onkostenvergoeding veur de Historische Vereniging Makkinge van € 15,= (koffie e.d.)
Cursusperiode	: veurjaor, najaor, winter
Tal keren	: naoder te bepaolen
Theorie-diel	: 1x week 's aovons (19.30-22.00 ure)
Praktiek-diel	: zaoterdagmiddaegen in et veld en ok in de zael
Start	: 1 oktober 2009

Taeltuun

Vuuf wat minder bekende woorden uut et Stellingwarfs (Haand)Woordeboek:

belleboel	= haveloze toestand, in verb. als Wat is et daar een belleboel!
bellegientrekker	= iemand die beldeurtje speelt
bellegiesboom	= esdoorn
bellemaegien	= bellenmeisje
bellerig	= slordig gekleed

Neffens oonze kennis van etymologie (herkomst van woorden) is *bonkerak* beslist van Friese ofkomst, en eerder nog Deens/Skandinavisch, en komt bi'j slot van zaeke uut de schipvaart. De (eerste) dreuge strepen laand in 't zooltene zeewaeter; een soorte van 'ribben' as in weerribben, 'ballums' of 'balken' in et Oold-Nedersaksisch...

Mar goed, taelen beïnvloeden mekeer vanzels ommeraek. Et is ok niet verwonderlik dat et Stellingwarfs een protte Friese invloeden kent. Aanders hawwe ok liekegoed gewoon Drents 'kunnen blieden proaten' toch..?

Et liekt oons seins wel es zo toe dat oonze woordeboekemaeker mit zien Friese ofkomst van heiten kaante zokke Friese invloeden eerder verstarkt (komt me bekend veur, en dus zet ik et wel in et WB) as ofremt (et komt me niet bekend veur, ik neem et dan ok niet mit in et WB) het. Tja, en aj' dan zoe'n invloed hebben as HB mit zien WB dan wodt et d'r vanzels v.w.d.a. allemaole niet beter op..!

Daor komt ok nog es bi'j dat HB - nao et gadderen - et utwarken en saemenstellen van et WB zo goed as hielemaole alliend daon het en d'r vanzels niet al tevule ruimte veur overleg west het. Zoks is altied et geveer bi'j zoe'n groot en belangriek wark dat deur iene man daon wodt. Mar ja, seins is of kan et niet anders. We kennen et perbleem...

Van ni'js en van ni'jst (of an)...

We kommen wel es woorden tegen in oons prachtige Woordeboek waor wi'j van daenken: tjonge, jonge, mos dat d'r now wel zo neudig in?

We kommen ok wel es woorden niet tegen in oons prachtige Woordeboek waor wi'j dan van daenken: hèn, waaromme zol dat d'r niet in staon?

Kotleden hawwe een veurvallegien dawwe wat van et rim of pakken mossen, en heurden as bescheid op de vraoge "Welke moe'k pakken?" "Doe mar van ni'jst of an." (Pak de dichtstbijzijnde maar eerst.)

"Van ni'js of an" (opnieuw beginnen) staot wel in oons prachtige WB mar dat betekent hiel wat anders as dat "Van ni'jst of an." (letterlik: vanaf de ni'jste/nieuwste.)

ut dal van vrogger

(op de wieze van: Het dorp, Wim Sonneveld)

ze ging de ele weke ant wark
en zundags oast nooit noar de karuk
ast wiekend was dan an ze feest
iedereen was zoaterdags vrij
alle kiendern waarn dan blij
als je bij wippe was geweest
ie kochten doar een kalluk blok
een stroopsoldaatje en platte drop
en dan gung ie snel noar huus
want ut was zoaterdag en oen pappe die was thuus

dan kwam de vodde mit zien bloem
en de mellekboer jan groen
en kallenkoot mit wat dekens
jan boxem bracht zien brood
moar ze bin allemoal al dood
moar tbin mooie herinneringen
we speulden altijd op het veld
en en niemand die had geld
toch dedn wi-j altijd leuke dingen
natte poten bij de dam
niemand wist hoe dat toch kwam
het zijn maar herrinnering

je nam de bromfiets van je pa
die kwam je toch niet achterna
dus kon je ff lekker scheuren
we knikkerderden tot savonds laat
en vrijden tot we gingen kleuren
dan riep je moeder je in huis
en controleerde je op luis
dan waren van die dingen
dit kwam zomaar in mij op
maar het zijn wel mijn herrinneringen

ut dal woar ik bin geboren
ut dal wat ur now niet meer is
we zaten altied op de stoeppe
en de vaders op een kist

Marty Bruinenberg

Kniggien kwaam vanmiddag nog empies langes, 'ier mompelde i'j, 'k ebbe nog wat veur oe, 't is niks, maer ik mosse 't kwiet.
Ik zee Kniggien maot, dee stuur ik naor Stellingwaarf, daor geven ze een blattien 'An de Liende' uut, maor dat zee om niks.
Doo maor wat aj neet laoten kun'zee i'j.
Ik zegge Kniggien mien jonge, 't is best volk daor in Stellingwaarf, volgns mi'j is d'r niks mis mit.
Daor berust ik dan maor in zee i'j toon op zien beurte.

Achter de deure

Achter de deure daor stund ze skaemel naekt.
En naam' mien eelterige 'aand veurzichtig in de 'eure
Zowat 'onderdtwintig perkamenten jaoren
Saem' 'eel intiem achter de deure.

Beide deur een lange oastige tied 'edwaeld
Soms 'ung een daamp van troanen tot an de grond
Maor ook mit liefdesfonteynen an 'd 'orizon
Beminnend tot varre in de ochtendstond

Liefde as een deure mit roestige skarnieren
Een deure dee kan kraeken en ook dichte kan sloan
Piepend, zenewachtig 'en en weer
Maor ook waengswied öpen kan stoan.

'k Veulde vandaege weer oen waarme zachte 'aand
'k 'Ebbe oe toen maor een liefdesbrief 'eskreêm
En tussen de daansende letters deur
'Ek de liefde mit oe bedreêm.

Kniggien

Zaoterdagaovend

Et achture journaal maekt melding
van aarmoede in et bejaordehuus
van waeter- en lochtversmerigens
van diersoorten mit uutstarven bedriegd
van alweer een vliegtuugramp
van Hutu's en van Tutsi's
misbruukte vrouwluden in Soedan

EN IE HEBBEN GIEN CHIPS IN HUUS HAELD..!?!

Piet Bult

Een kille aarfst, nao de zoveulste moord

Eer de aarfst
ef of-edaon
is de winter
al toe esleugen

De aarfsttinten
verbleken op slag
grauwheid overheerst
het eufd ebeugen

Huuverig, versteend
tot op het bot
de kolde dringt
deur kieren en spleten

Vri-jheid verleuren
stemmen verstommen
agressieve geveulens
bin-n niet te meten

Een jaorgetiede giet veurbi-j
in een trieste sfeer
snakkend naor waarmte
en vertrouwde geuren

Beschaedigd, twiefel
angst en hope
op toekomstbeelden
mit mooie kleuren

Wanneer de kolde
 uut de lôcht is
 dient het veurjaor
 zich weer an.

Femmy Woltman-Groen, Gietern

Rilke (21)

René Maria Rilke is op 4 december 1875 as een zeuvenmaondskiend in Praag geboren en op 29 december 1926 wegraekt in et sannetorium van Val-Mont sur Territet, an et meer van Genève vlakbij Montreux in Zwitserlaand.
Hi'j was iene van de belangriekste lyrische dichters in de Duutse tael.

Der schwan

Diese Mühsal, durch noch Ungetanes
schwer und wie gebunden hinzugehn,
gleicht dem ungeschaffnen Gang des Schwanes.

Und das Sterben, dieses Nichtmehrfassen
jenes Grunds, auf dem wir täglich stehn,
seinem ängstlichen Sich-Niederlassen -:

in die Wasser, die ihn sanft empfangen
und die sich, wie glücklich und vergangen,
unter ihm zurückziehn, Flut um Flut;

während er unendlich still und sicher
immer mündiger und königlicher
und gelassener zu ziehn geruht.

De zwaan

Dit muuzem deur et ongedaone
zwaor en as bunnen gaon,
liekt op de lompe gaank van de zwaan.

En et starven, dit verlaoten van de gronden
waor wi'j daegeliks op staon
liekt op zien aangstige te-waeter-gaon -:

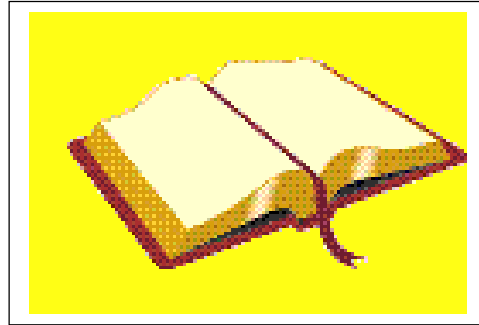
in waeter, dat him zaacht ontvangt
en dat him, as gelokkig en vervleugen,
weerommetrekt, baene nao baene;

wiels hi'j him, onaendig stille en gewis
de hiel tied weerdiger en vost'liker
en kalmer peddelend deur vuult gaon.

De Stellingwarver Biebel

Hi'j komt, hi'j komt...

Nee, eerst Sunderklaos nog, de Kastdaegen en Oold- en Ni'j mar dan...

De stand

Et was eerst et doel en komme rond disse tied mit oonze vertaeling van de 'Biebel in et Stellingwarfs' in boekvorm uut. Mar vandezoemer kwammen d'r spontaon een peer anmeldings om d'r ok nog es naor te kicken. Die bin onderdehaand een poos doende en dat liekt nog een mooie kwaliteitsverbetering op te smieten. We hebben dan ok besleuten om niet now, mar ankem jaor meitied (rond 21 meert 2010) dit prachtige warkstok uut te brengen.

Prissentaoisie

Et wodt now dan ok tied om over de prissentaoisie nao te daenken: waore, an wie geef ie et eerste exemplaor en zo wat henne. Et plak hangt d'r ok een betien vanof hoevule volk aj' verwaachten kunnen en dat hangt d'r vaeks weer mit vanof wie et eerste boek krigt en wat sprekers daarommetoe wat zeggen zullen. Et eerste exemplaor zol zomar es an iene of an de beide Burgemeester uutriekt wodden kunnen. Misschien ok wel aorig om bi'jglike minister André Rouvoet of Ronald Plasterk daarveur te vraogen en ok een aorig idee is om et eerste boek an prinses Maxima an te bieden.

Vraogen

We vraogen bi'j disse oonze An de Liende-leesders om es mit oons mit te daenken en wat idenen an te dregen. Zo et now liekt wo'n d'r ienmaolig 750 Stellingwarfse Biebels drokt. Zol dat genoeg wezen? Wie wet een goed plak veur de prissentaoisie? Et gebouw van de Schrieversronte in Berkoop, de hilde in et gemientehuus van Westaende, de Kattelieke karke in Wolvege of liever in 't Anker in Oosterwoolde?

Veurverkoop

D'r wodt ien medel van drokt in et z.n. streektaelfermaat (14 x 21,5 cm.), dundrok, mit een keunstleren kaft mit gooldopdrok, en die gaot dommiet in de winkel € 49,80 kosten en bi'j veurintekening kost et boek € 44,80. Dat veurintekenen dat kan van now of an. Een e-mail mit de bestelling van et tal boeken dawwe veur je risserveren moeten saemen mit een anbetaeling van € 10,00 euro et boek op ING-baanknommer 4908902 t.n.v. Stichting Stellingwerfs Eigen, 8422 DN Nijeberkoop, volstaot, om d'r zeker van te wezen daj' dit warkelik unieke boek doukies in de kaaste staon (*liever: op taofel liggen*) hebben.

Hulp

Aj' nog mithelpen willen om de laeste punties op de 'i' te zetten geven we € 5,00 kotting op de winkelprijs aj' op zien minst over zoe'n 100 bladzieden zinnig kommentaor geven. Wat tekst dat is, meuj' zels uutkiezen en dat sturen we je ommegeonde nao je anmelding opmaekt in PDF-fermaat toe. Alvast hatstikke veul dank daarveur!

f&p

Stelling van de maand

Alweer een biebelig kienderboek...?

(Daor klept de klokke weer)

Ja, we hebben et locht zien...!

(Now et grote locht nog!)

Wi'j' reageren op disse stelling of wi'j' aandere wat An de liende hangen...? Dat kan in 't Nederlaans, et Fries of – bi'j' veurkeur – in 't Stellingwarfs. Veur de aorigheid mag et vanzels ok nog wel es wat een aander taeltien wezen. Et gebruik van niet-Stellingwarfse bi'j'dregen wodt trouwens wel een betien in de haand holen. Opsturen naor: info@stellingwerfs-eigen.nl

Et archief van dit maondblad kuj' vienen op www.stellingwerfs-eigen.nl

Aj' dit blattien niet meer in je aemelbusse hebben willen of weej' nog iene die 't misschien ok (graeg) lezen wil, doe dan mar even een berichien naor info@stellingwerfs-eigen.nl

Et is de bedoeling dat iederiene die wat te schrieven het (een appatte tekening of foto mag ok), dat opsturen kan (in Word-fermaot) en dat et dan zonder vorm van redaktie altied en zonder korrektie(*) plaetst wodt. Altied, wil in dit geval zeggen, ja altied, behalven as et bi'j'glike vluken, schellen, raozen, tieren of dat soorte van rarigheid is zoas dat in de daegelikse ommegang mit mekeer ok niet gebrukelik is. Mar et moet - an de aandere kaante - wel wat lieden kunnen... Een betien reklame, bi'j'glike je eigenmaekte sjem anpriezen of je bedrief gewoon es in de kiekerd zetten, kan ok mar et moet vanzels niet allierend een adverteensieblad wodden.

(*) Aj' liever hebben dat de roegste schrieffouten d'r even uuthaald wodden dan moej' dat even angeven.

Et is de bedoeling dat alleman kaant-en-klaore stokken of stokkies opstuurt. Et ienigste wat de redaktie d'r an dot is et in- en anneneer plakken, wat deengies in rebrieken bi'jenneer zetten, et iedere maand as aemel rondsturen en et as archief op internet beweren en daor ok beschikber maeken om een nommer naor je toe haelen te kunnen (downloaden) as een dokement in DOC- en PDF-fermaot. De voertael is Stellingwarfs (vanzels) mar Fries, een stokkien Nederlaans of een aander - veur oons - leesber taeltien mag ok wel een keer. As et mar wel raekvlakken het mit wat d'r op tael- of kultuurgebied leeft in Stellingwarf.

PAS OP: Iederiene stuurt veur 100% eigen verantwoordelikhied wark in..! Dat gelt liekewel inhooldelik as veural ok mit et oge op auteursrechten...! De redaktie/uitgever nemt hier gienertied verantwoording veur mar schoeft die deur naor de instuurder. De grootte van een dokement - behalven mit foto's en plaeties - het binnen roeme greenzen, gien beparking.

An de liende
mittenneer en veurenneer

* Aende *